

návrh
územného plánu obce
Turňa nad Bodvou

textová časť

Projekt realizovaný s finančnou pomocou Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF) prostredníctvom operačného programu Základná infraštruktúra, ktorého Riadiacim orgánom je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR



zodpovedný projektant
Ing. arch. Dezider Kovács

Košice, január 2007

názov dokumentácie:	územný plán obce Turňa nad Bodvou okres Košice – okolie
obstarávateľ dokumentácie: oprávnená osoba obstarávaním ÚPD kód obce:	Obec Turňa nad Bodvou Ing. arch. Agnesa Hoppanová 559784
druh dokumentácie:	územnoplánovacia dokumentácia
stupeň dokumentácie:	územný plán obce
číslo zákazky:	
spracovateľ dokumentácie:	architektonická kancelária ARKA s.r.o. Zvonárska 23, 040 01 Košice
dátum vypracovania:	január 2007
zodpovedný riešiteľ:	Ing. arch. Dušan Kovács autorizovaný architekt r.č. SKA 0753 AA
riešitelia:	
- urbanizmus a doprava:	Ing. arch. Dezider KOVÁCS Ing. arch. Dušan MAREK
- technické vybavenie:	Ing. Ladislav Pažák
- príroda a krajina:	Ing. Vojtech PEJKO
- vyhodnotenie záberov PPF:	Anna VARHAŇOVSKÁ Ing. arch. Dušan MAREK
konštruktérske a pisárske práce adjustácia:	Ing. arch. Dušan MAREK Anna VARHAŇOVSKÁ Helena ŠIMČÁKOVÁ
konzultácie:	Obecný úrad Turňa nad Bodvou

Súhrnný obsah dokumentácie:

Elaborát návrhu územného plánu obce Turňa nad Bodvou je vypracovaný v tomto rozsahu:

A. Textová časť

- Technická správa
- Samostatná príloha perspektívneho využitia PP a LP na nepoľnohospodárske účely

B. Výkresová časť

v zložení výkresov:

1.	Širšie vzťahy	m 1 : 50 000
2.	Komplexný urbanistický návrh katastrálneho územia	m 1 : 10 000
3.	Návrh ochrany prírody, tvorby krajiny a územného systému ekologickej stability	m 1 : 10 000
4 a, b.	Komplexný urbanistický návrh zastavaného územia	m 1 : 2 880
5 a, b.	Verejné technické vybavenie - vodné hospodárstvo	m 1 : 2 880
6 a, b.	Verejné technické vybavenie - energetika a telekomunikácie	m 1 : 2 880
7 a, b.	Perspektívne použitie PP a LP na nepoľnohospodárske účely	m 1 : 2 880
8.	Hranice BPEJ a zábery PP dopravných stavieb v katastrálnom území	m 1 : 15 000
9 a, b.	Návrh dopravy	m 1 : 2 880
10.	Schéma verejnoprospešných stavieb	m 1 : 10 000

1. Základné údaje.

Názov obce:	Turňa nad Bodvou	
Kód obce:	559784	
Okres:	Košice-okolie	
Kraj:	Košický	
Počet obyvateľov:	3213 (sčítanie 2001)	
Plocha katastrálneho územia sídla	cca 2 058 ha	
Plocha riešeného územia	sídlo	cca 150 ha

1.1. Dôvody zadania územnoplánovacej dokumentácie

Spracovanie si objednala obec Turňa nad Bodvou v zastúpení obecným úradom.

Potreba územnoplánovacej dokumentácie je motivovaná tým, že sídlo nemá v súčasnosti spracovaný územný plán, ktorý by koncepčne riadil výstavbu v sídle v rámci funkčného členenia, trasovania dopravy a technickej infraštruktúry.

Pred vypracovaním návrhu územného plánu obce sa spracovala urbanistická štúdia, ktorá spresnila únosnosť územia sídla v jestvujúcich funkciách s využitím prírodného prostredia a zhodnotila dané možnosti pre vytváranie predpokladov pre ďalší rozvoj. Vytvoril sa obraz o skúmanom území, jeho urbanisticko-architektonických hodnotách, životnom prostredí, technickej infraštruktúre, demografii, bytovom fonde, poľnohospodárstve a ďalších možnostiach využitia územia.

1.2. Hlavné úlohy a ciele územnoplánovacej dokumentácie

Územnoplánovacia dokumentácia vychádza zo zhodnotenia súčasného stavu obce, vyhodnotenia aktuálnych a dlhodobějších potrieb jej ďalšieho územného rozvoja, zhodnotenia jej potenciálnych a limitných rozvojových možností a územnej a priestorovej disponibility.

Územným plánom sa založí dlhodobá koncepcia urbanistického rozvoja obce, podľa reality možností a obmedzení, usmerňovaná primeranou potrebou dlhodobějších cieľov tvorby s vyváženou priestorovou štruktúrou.

Schválená územnoplánovacia dokumentácia je právne záväzný dokument, ktorý by mal byť podľa možností liberálnym, pritom však v taxatívne vymedzených oblastiach záväzným nástrojom regulácie územného a stavebného rozvoja obce, opierajúcim sa o autoritu zákonov. Takto spracovaný územný plán definuje hlavné princípy urbanistickej koncepcie a priestorovej kompozície, určuje všeobecné podmienky a osobitné obmedzenia výstavby, ozdravenia, zhodnotenia a racionálneho využívania územia obce v záujme jej trvalo udržateľného dlhodobého rozvoja. Zároveň stanovuje regulatívy, vzťahujúce sa k obecným záujmom a k verejným priestorom a funkciám. Vymedzuje (ale aj obmedzuje a limituje) možnosti využitia územia a určuje prípustný spôsob jeho zastavania, resp. primeranej intenzity jeho využívania. Orientačne vymedzuje plochy rezerv dlhodobějších koncepčných rozvojových zámerov a určuje podmienky využitia územia a výstavby v priestoroch špecificky limitovaných či obmedzovaných (ochranné pásma, prírodné a krajinné prvky, ekosystém a pod.). Takto vypracovaný územný plán bude komplexným a otvoreným

návrhovým, koordinačným a regulačným systémom riešenia územných a priestorových vzťahov, definovania zásad prípustného územného využitia a výstavby v katastrálnom území obce a v jej súvisle zastavanom území, vrátane navrhovaných plôch jej územného rozvoja.

Územný plán bude mať prednostne charakter ponuky širšej škály možností územného rozvoja obce a umiestnenia nových funkcií a investícií na jej území. Bude podkladom pre praktickú stavebnú a ostatnú rozvojovú činnosť a zároveň tiež podnecovať, usmerňovať, koordinovať a regulovať obecnú a občiansku (ekonomickú i spoločenskú) aktivitu a iniciatívu.

1.3. Vymedzenie riešeného územia

Riešené územie je vymedzené v rozsahu a podrobnosti spracovania ÚPN-O. Plochu riešeného územia tvorí katastrálne územie sídla riešené v m 1:10000 a súčasne a výhľadové skutočne zastavané územie sídla riešené v m 1:2000.

Širšie územno-priestorové väzby sú riešené v m 1:50 000. Dokumentujú základné vzťahy hierarchizovanej sídelnej štruktúry spádového územia sídla Turňa nad Bodvou s jeho nadväznosťou na vyššie urbanizačné celky a zámery výhľadového rozvoja.

K sčítaniu 26. mája 2001 malo sídlo Turňa nad Bodvou 3213 bývajúcich obyvateľov.

1.4. Návrhové obdobie územného plánu

Vzhľadom k predpokladanej cca 15 ročnej reálnej aktuálnosti územného plánu sa jeho návrhové obdobie stanovuje do roku 2020. Konceptný urbanistický výhľad po návrhovom období bude možné stanoviť až po vyjasnení komplexného riešenia regiónu v nadradenej územno plánovacej dokumentácii, predovšetkým čo sa týka trasovania rýchlostnej komunikácie R2 resp. ďalších koridorov, dopravných a technických zariadení (produktovodov).

1.5. Spôsob spracovania a prerokovania ÚPP a ÚPD

ÚPN-O je spracovaný podľa dikcie a ustanovení Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Dokumentácia územného plánu obce sa postupne vypracovávala v týchto ucelených pracovných fázach:

- prípravné práce, prieskumy a rozbor
- urbanistická štúdia
- zadanie územného plánu
- návrh územného plánu
-

Prípravné práce s prieskumami a rozborami boli spracované ako pracovné podklady spracovateľa. Po ich ukončení bol vypracovaný návrh základnej urbanistickej koncepcie s možnosťami ďalšieho rozvoja sídla vo väzbe na jestvujúce zástavby, formou urbanistickej štúdie.

Súbežne bolo spracované zadanie ako tretia etapa ÚPD, ktoré je záväzným podkladom pre vypracovanie návrhu územného plánu obce.

1.6. Zhodnotenie predchádzajúcej a nadradenej ÚPD a ÚPP

Z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie pre obec Turňa nad Bodvou sa dotýkajú ZaD ÚPN-VÚC Košického samosprávneho kraja, ktoré boli schválené zastupiteľstvom KSK VZN č.2/2004 z 30.8.2004.

Vstupy z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie VÚC Košického kraja pre sídlo Turňa nad Bodvou

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja

Vytvárať podmienky pre rovnovážny rozvoj osídlenia, ekonomiky, sociálnej a technickej infraštruktúry a ochranu životného prostredia kraja.

- *V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry*
 - vytvárať územno-technické podmienky na rozvoj osídlenia v celoštátnych a nadregionálnych rozvojových sídelných a komunikačno –sídelných osiach v smere západovýchodnom v priestore (Zvolen – Rimavská Sobota) Rožňava – Moldava nad Bodvou – Košice – Sečovce – Michalovce – Sobrance – (štátna hranica s Ukrajinou)
 - vytvoriť podmienky na územný rozvoj mestského osídlenia stredného typu (Dobšiná, Moldava nad Bodvou, Medzev, Sečovce, Gelnica, Kráľovský Chlmec, Sobrance, Krompachy a Spišské Vlachy), vybraných vidieckych sídiel a sídiel ležiacich na hlavných rozvojových osiach kraja

- *V oblasti sociálnej starostlivosti*
 - rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnych služieb a sociálne služby ako aj sieť zariadení sociálnych služieb pre občanov s ťažkým zdravotným postihnutím.

- *V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody, ochrany kultúrnych pamiatok a ochrany pôdneho fondu*
 - rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu
 - zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb. Prispôbiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov
 - podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v nadregionálnych biocentrách a biokoridoroch
 - zveľaďovať najcennejšie časti prírodného potenciálu regiónu: Národný park Slovenský raj, chránené krajinné oblasti Slovenský kras (biosférická rezervácia), Vihorlat a Latorica, Ramsarské lokality Senné – rybníky a Latorica, ako aj najcennejšie časti Čiernej hory, Slanských vrchov, Volovských vrchov a Zemplínskych vrchov
 - chrániť najcennejšie územia a objekty nehnuteľných kultúrnych a archeologických pamiatok, a to hlavne národné kultúrne pamiatky, spišský historický komplex, mestskú pamiatkovú rezerváciu Košice a územia vyhlásené alebo navrhované za pamiatkové zóny

- vytvoriť podmienky pre postupnú reanimáciu fondu kultúrnych pamiatok s dôrazom na Spišský hrad a pamiatky okolia, zapísané do zoznamu UNESCO, národné kultúrne pamiatky a historický stavebný fond pamiatkových zón
 - postupne odstrániť environmentálne dlhy kraja koncentrované najmä v oblastiach Košickej – prevažná časť mesta Košice (Východoslovenské železiarne, spaľovňa odpadov, mestská čistiareň odpadových vôd v Kokšove-Bakši, tepláreň TEKO a nedoriešené dôsledky výroby magnezitu) a časť okresu Košice-okolie (Cementáreň v Turni nad Bodvou)
 - rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na spaľovanie zemného plynu, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia
 - vytvárať podmienky na základnú stratégiu hospodárenia s odpadmi založenú na princípoch zhodnotenia odpadov v čo najväčšej možnej miere.
- *V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry*
 - chrániť koridory pre cesty I. triedy, ich preložky a úpravy vrátane ich prietahov v základnej komunikačnej sieti miest, a to pre cestu I/50 úsek (Zvolen) – Rožňava – Košice v kategórii rýchlostnej komunikácie s prepojením na diaľnicu D1 (v úseku cez horský priechod Soroška územne chrániť oba známe varianty – úprava existujúcej cesty I/50 a tunelový variant), vrátane plánovaných mimoúrovňových dopravných uzlov a úsek Košice – Michalovce – Vyšné Nemecké (hraničný priechod na Ukrajinu), vrátane obchvatu obce Vyšné Nemecké
 - *V oblasti rozvoja železničnej dopravy*
 - chrániť priestory pre územnú rezervu pre trasu vysokorýchlostnej trate Bratislava – Zvolen – Košice – hranica s Ukrajinou
 - *V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry*
 - prednostne realizovať rekonštrukciu alebo výstavbu kanalizácií a čistiarní odpadových vôd v sídlach s vybudovaným vodovodom
 - pri využití územia chrániť koridory pre rekonštrukciu alebo výstavbu hrádzí alebo úpravu korýt tokov v lokalitách na toku Bodva v súeku štátna hranica – Moldava nad Bodvou a v intraviláne Moldavy nad Bodvou.

1.7. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Cestná doprava

- Cesty I. triedy, ich preložky a úpravy vrátane ich prietahov v základnej komunikačnej sieti miest
- Cesta I/50 v úseku (Zvolen) – Rožňava – Košice v kategórii rýchlostnej komunikácie vrátane mimoúrovňových dopravných uzlov s prepojením na diaľnicu D1 v Košiciach (v úseku cez horský priechod Soroška v jednom z variantov – úprava existujúcej cesty, alebo tunelový variant), a v úseku Košice – Michalovce – Vyšné Nemecké (hraničný priechod na Ukrajinu) vrátane obchvatu obce Vyšné Nemecké.

2. Železničná doprava

- Stavba vysokorýchlostnej trate Bratislava – Zvolen – Košice – hranica s Ukrajinou.

3. Nadradená technická infraštruktúra

- Rekonštrukcia, výstavba hrádzí alebo úprava korýt tokov v lokalitách na toku Bodva v úseku štátna hranica – Moldava nad Bodvou a v intraviláne Moldavy nad Bodvou
- Stavby zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou – vedenie 2 x 400 kV Moldava nad Bodvou – Maďarská republika
- Stavba zdrojového plynovodu súbežne s trasou medzištátneho plynovodu Bratstvo územím okresov Michalovce, Trebišov, Košice – okolie a Rožňava.

1.8. Zoznam podkladov - údajov poskytnutých obstarávateľom:

Pre riešenie záujmového a katastrálneho územia obce:

- základná mapa m 1:50 000
- základná mapa m 1:10 000,
-

Pre riešenie skutočne zastavaného územia obce a výrobnjej lokality:

- technickohospodárska mapa – KN

Mapový podklad m1:2000 je spracovaný na základe katastrálnych máp. Chýbajúce objekty, alebo hranice parciel sú vektorizovane dokreslené z katastrálnych mapových podkladov. Prieskum bol prevedený priamo v teréne a nové skutočnosti sú zakreslené podľa kópií z pozemkových máp.

Mapový podklad je využiteľný pre účely vypracovania územnoplánovacej dokumentácie.

Zoznam podkladov-údajov poskytnutých obstarávateľom a dotknutými organizáciami v období spracovania ÚPD:

- vlastivedný slovník
- atlasy SR
- dotazník k Programu obnovy dediny
- záväzná časť ÚPN-VÚC Košického kraja
- podklady pre MÚSES – ŠOP SR Slovenský kras
- hlavné trasy vodovodu a kanalizácie m 1:10 000 – VVS, a.s. Košice
- hlavné trasy plynovodu m 1:10 000 a m 1:5 000 – SPP, a.s. Poprad
rýchlostná cesta R2 Tornaľa – Košické Oľšany – Žilinská univerzita, stavebná fakulta

2. Základná charakteristika riešeného územia sídla

2.1. Širšie územné vzťahy a väzby

Obec Turňa nad Bodvou v nadradenej dokumentácii je z hľadiska sídelnej štruktúry súčasťou hlavnej rozvojovej osi kraja v západno – východnom priestore (Rožňava – Moldava nad Bodvou – Sečovce – Michalovce – Sobrance – štátna hranica s Ukrajinou). Je zároveň dôležitým uzlom aj smerom na Maďarsko. Z hľadiska geografických daností spádového územia je prirodzeným centrom aj pre niekoľko obcí v susednom Maďarsku, čo výhľadovo môže byť impulzom pre rozvoj služieb predovšetkým v cestovnom ruchu.

Výraznou dopravnou osou územia je cesta I/50, ktorá má medzinárodný aj nadregionálny význam. Výrazným limitujúcim faktorom rozvoja sídla je trasovanie rýchlostnej komunikácie R2.

Železničná doprava je zastúpená rýchlíkovou traťou č. 160 Košice - Plešivec.

2.2. Prírodné podmienky

Geologické pomery

Turňa nad Bodvou sa nachádza na východnom okraji Slovenského krasu, pri ceste I/50. Sídlo leží v Turnianskej kotline, ktorá je morfológicky veľmi výrazným útvarom v juhoslovenskom krase. Juhoslovenský kras okrem podzemných zjavov má silne vyvinuté aj povrchové trasy, má skutočný krasový reliéf. Územie juhoslovenského krasu tvorí prevažne jednu rozsiahlu plošinu od Plešivca, Jelšavy na západe, po Jasov a Moldavu na východe, ktorá vznikla v dobách starších druhohôr. Vodné toky stekajúce zo Slovenského Rudohoria na juh vytvorili vo vápencovej plošine ponory, modelovali jaskyne, ktoré neskoršie tvorili krásne kaňonovité údolia, ktoré rozdelili plošinu na štyri samostatné časti. Obnažené vápencové skaly boli rozryté žliabkovými ryhami, čím vznikli sečné plošiny tzv. škrapové polia.

Hydrologické pomery

Územie patrí hydrologicky do hlavného povodia Dunaja a do čiastkového povodia rieky Slanej s prítokom Bodvy, ktoré je pomerne málo výrazné a radí sa na siedme miesto v riečnej sústave Slovenska.

Hoci v Slovenskom krase je veľa prameňov, skúmané územie Turne nad Bodvou je na riečnu sieť chudobné. Pozdĺž celého územia smerom západným preteká iba jeden potok Turňa, do ktorého vteká iba niekoľko prameňov najmä zo Zádielskej a Hačavskej doliny.

2.3. Klimatická charakteristika územia

Turňa nad Bodvou patrí do klimatickej oblasti mierne teplej až teplej. Priemerná teplota vzduchu v jednotlivých mesiacoch je:

I. - 4°C	VII. +19°C
II. - 2°C	VIII. +18°C
III. + 3°C	IX. +14°C
IV. + 8°C	X. + 8°C
V. +14°C	XI. + 3°C
VI. +17°C	XII. - 1°C

- Priemerná ročná teplota vzduchu +18°C
- Priemerná teplota vzduchu vo vegetačnom období +15°C
- Priemerný počet letných dní v roku 70
- Priemerný počet ľadových dní v roku 40
- Priemerný počet mrazivých dní v roku 120
- Priemerný ročný úhrn zrážok 650 mm
- Priemerný úhrn zrážok vo vegetačnom období IV.-IX. 400 mm
- Priemerný úhrn zrážok v zimnom období X.-III. 250 mm

• Priemerný počet dní so snežením	25
• Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou	80
• Priemerné maximum snehovej pokrývky	20
• Relatívne trvanie snehovej pokrývky v období jeho výskytu	60
• Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu v júli	70 %
• Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu v decembri	85 %
• Priemerná oblačnosť v auguste	50 %
• Priemerná oblačnosť v novembri	75 %
• Ročná priemerná oblačnosť	60 %
• Priemerný počet jasných dní v roku	60 dní
• Priemerný počet zamračených dní v roku	120 dní
• Priemerný počet dní s hmlou v roku	50 dní

2.4. Pôda

Z pôdnych typov sa v oblasti katastra Turne nad Bodvou vyskytujú v nive Drienovca a Bodvy v oblasti Košickej roviny fluvizeme glejové, typické, lokálne aj psefitické zo skupiny pôd nivných. Lokálne sa vyskytuje aj kambizem pseudoglejova zo skupiny hnedých pôd a glej typický zo skupín pôd hydromorfných.

V oblasti Jasovskej planiny sa vyskytujú rankre typické, kambizemné rendziny typické, litycké, kambizemné, sutinové a rubefikované zo skupiny pôd melanických, v hornej časti Miglinca aj litozem typická karbonátová.

Ako pôdotvorný substrát majú uvedené pôdy v oblasti Košickej roviny fluviálne aluviálne sedimenty – hliny, íly a zmiešané (nad 35 % hrubozrnných úlomkov), terasové sedimenty zmiešané (nad 35 % hrubozrnných úlomkov), v malej miere polygenetické a sprašoidné sedimenty – hliny, v oblasti Jasovskej planiny sú výlučne sedimentárne horniny chemogénne a biochemické – vápence a dolomity.

2.5. Rastlinstvo

V riešenom území môžeme charakterizovať severnú časť katastra s väčšími plochami lesného porastu. Smerom na juh južné svahy kríkové formácie, ďalej neporastové plochy. Okolo tokov a hrádzi sú topole, vrbý.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty sú v intenzívne využívanej poľnohospodárskej krajine zväčša intenzifikované, premenené, mimo tohto priestoru sú neudržiavané, zarastajú náletmi drevín a strácajú svoj pôvodný charakter.

2.6. Vývoj a súčasná urbanistická štruktúra sídla

Turna nad Bodvou ako bývalé sídlo Turnianskej župy je založená vo forme uličnej zástavby s historickým centrom v osi sever – juh s dvoma výraznými dominantami na severe kostol, na južnej strane župný dom. Kolmo na historické centrum je založená ostatná prícestná zástavba s novšími objektami urbánnej štruktúry.

V dvadsiatom storočí rozvoj urbánnej štruktúry bol nasmerovaný výlučne východne

Územný plán obce Turna nad Bodvou
Január 2007

do historického centra, ale ešte stále vo väzbe na pôvodné stáročiami budovanú uličnú zástavbu.

Od polovice dvadsiateho storočia rozvoj sídla bol zadefinovaný vo forme intenzívnejšej bytovej výstavby východne od pôvodnej urbánnej štruktúry, bez výraznejších väzieb na centrum obce.

Výstavba rodinných domov bola realizovaná v severovýchodnej časti obce resp. na konci storočia bez väčších väzieb na pôvodnú štruktúru bola založená nová lokalita pre zástavbu rodinných domov v lokalite „ČIGA“.

Urbanistický rozvoj resp. novozaložené obytné zóny vzhľadom na absenciu užších väzieb na historickú zástavbu postupne degradoval význam pôvodného centra, pričom na vybudovanie nového neboli vytvorené vhodné podmienky. Relatívne kompaktná prízemná uličná zástavba je zachovaná v rôznych stupňoch stavebno – technického stavu.

2.7. Kultúrne a výtvarné hodnoty sídla

Turňa, bývalé sídlo Turnianskej župy má mnoho historicky hodnotné objekty. Okrem už spomínaného hradu sú to:

- kaštieľ (pôvodne Keglevichovcov) pôv. Neskororenesenačná budova, postavený v 17. stor., začiatkom 19. storočia klasicisticky upravený, v roku 1950 – 1955 adaptovaný
- kostol Nanebevzatia P. Márie (kat) postavený začiatkom 14. storočia, rozšírený zač. 15. stor. zaklenutý v lodi zač. 16. storočia, upravovaný v 18. storočí obnovený v r. 1889 a 1930.
- Bývalý župný (stoličný dom) klasicistický dvojpodlažný z roku 1820. Budova s pôdorysom tvaru U, na hlavnej fasáde má mierne odstupňovaný rizalit so vstupným portálom a zakončujúcim trojhranným štítom, na ktorom je žuborez. Dvorné fasády hladké, na prízemí z prednej strany otvorené arkády. Priestory zaklenuté pruskými klenbami.
- Socha sv. Jána Nepomuckého.
- vojnové hroby Miglinec, starý cintorín Ďur

3. Ochrana prírody a krajiny s prvkami ÚSES

3.1. Všeobecná charakteristika prírodných pomerov

Reliéf

Katastrálne územie Turnianskeho podhradia patrí do dvoch geomorfologických jednotiek. Južná časť patrí do oddielu Košická kotlina a jej pododdielu Košická rovina, patriacej do oblasti Lučensko – košickej zníženy. Severná časť leží v oblasti Slovenský kras a jej oddieli Jasovská planina. Obe oblasti sú súčasťou subprovincie Vnútorne Západné Karpaty provincie Západné Karpaty podsústavy Karpaty.

Z hľadiska energie reliéfu Košická rovina predstavuje rovný, až nepatrne zvlnený reliéf, kým v oblasti Jasovskej planiny sa strieda mierne až stredne zvlnený reliéf v oblasti hrebeňa Hradnej stráne, ako aj Hájskej doliny. Silne rezaný terén predstavuje južný zráz Jasovskej planiny na ktorej je opäť mierne zvlnený terén.

Zo súčasných reliéfových procesov prevládajú v južnej časti územia fluválne a stráňové procesy, z ktorých sa v nive Bodvy uplatňuje fluválny akumuláčno-erózný proces, vo zvyšnej časti Košickej roviny slabý fluválny erózný proces s miernym pohybom

svahových hmôt v pahorkatinách s dominanciou rozovretých úvalinovitých dolín. Severná časť leží v oblasti rozpúšťacích a kombinovaných procesov, z ktorých sa uplatňuje fluviálno-krasový proces s tvorbou krasových a polokrasových foriem a tvorbou zovretých dolín. Západné dve tretiny severnej časti katastra zasahujú do oblasti intenzívnej výmolinej erózie.

Z geomorfologického hľadiska predstavuje niva Bodvy reliéf rovín a nív, má tvar mokradňových úpätných a medzivalových depresí. Zvyšná časť Košickej roviny má reliéf kotlinových pahorkatín a je vyplnená vysokým proluviálnym kuželom, kým niva Hajskej doliny má tvar úvalinovitej doliny. Severná časť katastra má reliéf krasových planín, v rámci ktorého sa vyskytuje množstvo morfológických tvarov a foriem (jaskyne, priepasti, krasové jamy, úvaly, pozdĺžne krasové depresie na tektonických líniách, morfológicky viac či menej výrazné vršky vystupujúce z krasových a rázsochovitých chrbtov, krasové chrbty a kopy, exhumované krasové stráne, vápencové stráne bralné až kolmostenné, strmé so sklonom vyše 30° a mierne, suché a polosuché periglaciálne doliny.

Priemerná sklonitosť územia sa v oblasti Košickej roviny pohybuje v rozmedzí 0 – 2°, severne od nej je územie so sklonitosťou 6 – 14°, na severozápadnom okraji sa striedajú stupne 14 – 24° a 2 – 6°.

3.2. Osobitne chránené a významné časti prírody a krajiny

Natura 2000

V sústave Natura 2000 je v rámci k.úz. obce Turňa nad Bodvou zahrnuté:
- chránené vtáčie územie Slovenský kras - návrh

Národný park

Severná časť riešeného katastra leží na území Národného parku Slovenský kras, vyhláseného nariadením vlády SR z 13.2.2002.

Prírodné rezervácie

Turniansky hradný vrch – predstavuje významné škrapové územie na vrchole ktorého sa týčia zrúcaniny starobylého hradu a je jednou z najvýznamnejších lokalít nielen v Slovenskom krase ale i v republike.

Ochranné lesy a lesy osobitného určenia

Väčšina lesov v území je zaradených do kategórie ochranných lesov, ktoré sa rozprestierajú na plochách Jasovskej planiny ako aj na strmých stráňach hradného vrchu. Ochranné lesy majú funkciu protieróznu vodoochrannú a súčasne plnia aj funkciu ochrany prírody v prírodnej rezervácii a ako aj na ostatných chránených územiach.

3.3. Územný priemet zaťaženia prírody a krajiny

Bariérové prvky

Najväčšie zaťaženie prírody v riešenom katastrálnom území spôsobujú koridory energovodov a produktovodov.

V južnej časti územia sú vedené 400 a 110 kV elektrické vedenia, 22 kV elektrické vedenia sú situované v širšom okolí obce, menšie vedenie lokálneho charakteru vrátane transformátorov sú v obci. Uvedené energovody predstavujú v riešenom území vzdušnú bariéru.

- dopravné objekty

Územím je vedená cesta I/50 (Košice-Rožňava), ktorá pretína územie vo východo – západnom smere. Ďalšou bariérou je neelektrifikovaná železničná trať. Uvedené objekty zabraňujú migrácii bioty.

- poľnohospodárske objekty

Na západnom okraji obce ako aj na severovýchodnom okraji sídla nachádzajú rozsiahle areály poľnohospodárskych dvorov, ktoré predstavujú svojou prevádzkou plošnú bariéru pre migráciu bioty.

3.4. Plochy ekologicky veľmi stabilné

Lesy

Lesy tvoria kompaktné celky v severnej časti riešeného územia. V oblasti Jasovskej planiny ide o súvisle lesné porasty, rozčlenené lesnými cestami, skladmi a malými lúčkami. Na severnom okraji obce sú enklávy lesných porastov, tvorených prevažne náletovými drevinami dub a hrab na pôvodných pasienkoch, ktoré prispievajú k zvyšovaniu biodiverzity pôvodne bohatých hodnotných spoločenstiev. Južné svahy sú porastené riedkými dubinami, v ktorých na mnohých miestach prevažujú kríkové formácie. Hlbšie v oblasti planiny

prevládajú vysokokmenné dubiny s prímiesou ďalších lesných drevín (hrab, buk, javor mliečny, horský, čerešňa vtáčia, brest).

Vodné plochy

Jedná sa prevažne o Turniansky rybník, ktorý je napájaný z okolitých prameňov. Predstavuje areál pre vodné vtáctvo najmä kačicu divú (*Anas platyrhynchos*).

3.5. Plochy ekologicky stredne stabilné

Trvalé trávne porasty

Lúky a pasienky predstavujú extenzívne využívané plochy, ktoré na strmších a dopravné neprístupných plochách prechádzajú do plôch zarastených drevinami. Vytvárajú vhodné prostredie pre pohyb a rozvoj všetkých druhov organizmov.

Nelesná drevinová vegetácia

V južnej časti územia je veľmi slabo zastúpená, dostatočne priestorov a druhovo štruktúrovaná mimolesná zeleň je len na úpätí Jasovskej planiny. Porasty krovín na krajinárskych štruktúrach v poľnohospodárskej krajine sú tvorené trnkou, hlohom, bazou čiernou, ružou šípovou, zobom vtáčím, agátom, javorom jaseňolistým, vrbou rakytovou. Na stržiach tokov a vlhkejších štruktúrach k nim pristupuje vrbá krehká, purpurová a sivá, jaseň dráč, bršlen európsky, kalina a ďalšie druhy. V nive Hajskeho potoka oblasti Košickej roviny

3.6. Plochy s nízkou a veľmi nízkou stabilitou riešeného územia

Sú to plochy ornej pôdy, zastavaného územia vrátane výrobných areálov. Zvlášť nízku stabilitu územia majú poľnohospodárske dvory a priestory skládok. Zlepšenie ekologickej situácie tu predstavuje prítomnosť súkromnej zelene t.j. záhrad a predzáhrad v intraviláne obce, verejná zeleň, cintorín a dopravná zeleň pozdĺž Hajskeho potoka v zastavanom území. Chýba izolačná zeleň okolo hospodárskych dvorov a ciest.

Medzi ekologicky nestabilné plochy patria aj plochy železnice, čistiacej stanice odpadových vôd.

3.7. Prvky kostry ekologickej stability

Priestorom hradného vrchu a severná časť katastrálneho územia nad Turnianskym jazerom ako súčasť národného parku Slovenský Kras spolu s biokoridormi regionálneho významu pozdĺž vodného toku Bodva vytvárajú základné prvky kostry ekologickej stability. K základným prvkom kostry ekologickej stability patria aj miestne biokoridory naväzujúce sa na regionálny biokoridor.

Biocentrum provinciálneho významu predstavuje severnú časť katastrálneho územia, predovšetkým hradnú stráň. Po geologickej stránke predstavuje vápence, ako aj krasový reliéf. Z pôd tu prevládajú rendziny, na nich sa nachádzajú vápnomilné bukovo dubové a krasové teplomilné dubiny. Uvedené provinciálne biocentrum predstavuje areál pre endemické a reliktné druhy fauny a flory.

Regionálne biocentrum sa nachádza v širšom pásme okolo provinciálneho biocentra.

Predstavuje svahy Jasovskej planiny so širším pásmom v ktorom sa nachádza územie okolo Turnianskeho rybníka. Areál rybníka patrí medzi významné hniezdiska európskych ohrozených druhov vtáctva a ako aj ich pobytu počas migrácie.

Interakčný prvok – lesný porast v lokalite Ďur je zároveň aj významnou prírodnou dominantou, dotvárajúcou škrapové územie severozápadne od zastavaného územia sídla a vo väzbe na historický park.

Biokoridor regionálneho významu prechádza pozdĺž toku Bodva. Je charakteristický brehovými porastami pozostávajúcimi z jelše sivej (Alnus Incana) a vŕby bielej (Salix Alba).

Biokoridory miestneho významu sú navrhované pozdĺž miestnych tokov v návaznosti na nadradený biokoridor.

Mimo uvedených biokoridorov boli zaznamenané ťahy žiab. Jedná sa o ropuchy bradavičnaté (Bufo Bufo) a ropuchy zelené (Bufo Viridis).

Návrh opatrení

mimo zastavaného územia

- zachovať a dotvoriť regionálne a lokálne prvky ekologickej stability
- v maximálnej miere využiť existujúcu zeleň a začleniť ju do celkov. Novú zeleň zakladať z viacerých druhov
- posilniť vhodnou zeleňou biokoridory regionálneho a miestneho významu pozdĺž vodných tokov
- vysadiť nové lokality zelene okolo vodojemu nad obcou v rámci estetizácie krajiny a dotvárania panorámy v smere východ – západ.
- vysadiť izolačnú zeleň na východnom okraji sídliska a pozdĺž ciest predovšetkým I/50 pre elimináciu a negatívneho dopadu vetra.

v zastavanom území

- v intraviláne obce dosadiť nízku zeleň, najmä v strede obce, na voľných priestranstvách, dokompletizovať zeleň na miestnom cintoríne.

4. Urbanistická štruktúra a koncepcia navrhované rozvoja obce

4.1. Urbanistická štruktúra obce

Pre zastavané územie v Turni nad Bodvou je charakteristická voľnejšia štruktúra izlovaných rodinných domov s veľkými priľahlými záhradami. Táto urbanistická štruktúra je rozvojaschopná, formou intenzifikácie, prestavbou, dostavbou, zahusťovaním v súčasnej hranici zastavaného územia.

V centrálnej polohe pri pôvodných historických dominantoch sú vybudované zariadenia občianskej vybavenosti zväčša v adaptovaných objektoch pôvodnej historickej zástavby. Len budova pošty a nákupného strediska sú z konca 80-tych rokov a sú charakteristické pre dobu svojho vzniku. Štruktúru v podstate jednotnej zástavby narušujú práve tie nové objekty, ktorých architektonické stvárnení a umiestnenie v urbanistickej štruktúre je náhodilé, nerešpektuje okolitú zástavbu. V danom prostredí pôsobí rušivo.

Z hľadiska stavebnotechnického stavu územia sídla sa delí na dve časti:

- pôvodná historická zástavba, zrelá na rekonštrukciu, resp. s ojedinelými novostavbami. V tejto časti sídla sú aj najnižšie hustoty obyvateľstva
- nová zástavba, ktorá je rozvinutá východne od pôvodnej historickej zástavby. V tejto lokalite sú postavené prevažne izolované rodinné domy, ale aj malé sídlisko, vrátane vybavenosti.

Také diametrálne delenie, resp. obchádzanie problematiky prestavby – aktívnej ochrany a rozvíjanie historickej zástavby viedlo k degradácii pôvodnej urbanistickej štruktúry a paradoxnej situácii vo funkčnom členení územia.

Monofunkčná nová obytná zástavba – prevažne rodinné domy – sa odďaľuje od zatiaľ polyfunkčného historického jadra. Tento trend rozvoja v súčasnosti ešte stále pokračuje otvorením novej lokality za cestou I/50 pod hradom, pričom ekonomicky výhodnejšej polohe napr. v blízkosti centra bez väčších problémov sú možnosti napojiť sa na existujúcu technickú infraštruktúru. Historické jadro vplyvom takéhoto extenzívneho rozvoja sa vyľudňuje, a stáva sa monofunkčnou vybavenostnou zónou.

Problematika sídliska je ďalšou negatívnou stránkou doterajšieho rozvoja sídla. Nerešpektovanie merítka, relatívne veľká kumulácia obyvateľstva a ich sociálna skladba bez väčšieho zázemia vybavenosti je výhľadovým zdrojom napätia medzi obyvateľmi.

Výroba, resp. iné priemyselné a skladové plochy sú na okraji zastavaného územia sídla. Sú to predovšetkým hospodárske dvory poľnohospodárskej výroby a skladové areály v južnej časti mesta v blízkosti železnice. Štruktúra výroby je charakteristická pre vidiecke sídlo, ktoré je orientované na poľnohospodárstvo. Lokalizácia najmä hospodárskeho dvora SM pri jazere sa javí ako problematická, vo väzbe na vodnú plochu a chránený krajinný útvar Ďur v blízkosti vodného zdroja. V súčasnosti už značne schátralom stave.

Najvýznamnejším výrobným zariadením sú Cementárne Turňa nad Bodvou, situované cca 5,5 km západne od sídla. Nový závod postavený v roku 1974 je jedným z najmodernejších závodov svojho druhu na Slovensku a poskytuje pracovné príležitosti pre veľkú časť obyvateľov sídla.

4.2. Návrh rozvoja a priestorového usporiadania obce

Pre súčasnú urbanistickú štruktúru a priestorové usporiadanie obce je charakteristická uličná zástavba pozdĺž cesty III/050238 (pôvodne I/50) a pôvodného historického jadra.

Návrh ďalšieho územného rozvoja obce vychádza z reality jej súčasného stavu, z predpokladaných rozvojových potrieb a objektívneho zhodnotenia jej sociálneho ekonomického a územnotechnického potenciálu. Osobitná pozornosť sa v urbanistickej koncepcii venuje návrhu rozvoja obytnej zástavby s príslušnými plochami občianskej vybavenosti a výrobných funkcií. Väčší rozsah navrhovanej obytnej zástavby oproti súčasným potrebám obce totiž súvisí s možnosťou reálnej ponuky výstavby lokalít z dôvodu súhlasu vlastníkov pozemkov a následne sociálnou štruktúrou a demografickým potenciálom. Navrhované rozvojové lokality pre obytnú zástavbu sa zámerne rozčleňujú a rôznorodo umiestňujú v obci. Zástavba sa prirodzene dopĺňa sústavou navrhovaných miestnych komunikácií a trasami technickej vybavenosti.

Navrhovanou obytnou zástavbou sa najprv doplnia terajšie zastavané územie obce v prielukách, stavebných medzerách a dosiaľ stavebne nevyužitých plochách novej zástavby, najmä v severnej časti sídla (Čiga, Ďur). Na miestach subštandardných alebo stavebno – technicky nevyhovujúcich objektov sa navrhujú ponukové možnosti ich rekonštrukcie, rozsiahlejšej prestavby alebo náhrady novostavbami rodinných domov.

Rozsiahlejšia nová územne sústredená výstavba predovšetkým rodinných domov môže byť navrhnutá až po definitívnom vyjasnení trasovania rýchlostnej komunikácie R2 okolo sídla. Súčasné alternatívne riešenia do značnej miery obmedzujú územný rozvoj. Alternatíva v trase jestvujúcej I/50 izoluje zástavbu pod hradom (Čiga). Južná trasa v súlade so schváleným ÚPN VÚC Košického kraja s mimoúrovňovou križovatkou v juhozápadnej časti riešeného územia vzhľadom na trasovanie tranzitných produktovodov a jestvujúce dopravné zariadenie (železničná trať č. 160, zavlečkovanie cementárni a cesty do Maďarska III/050168) sa javí ako problematická.

Výhľadové rozvojové plochy za súčasných podmienok sú v juhozápadnej časti obce vo väzbe na jestvujúcu zástavbu smerom k ČOV. Disponibilné plochy v rámci zastavaného územia k cieľovému roku ÚPD sú postačujúce.

Štandardnými zariadeniami sociálneho a komerčného občianskeho vybavenia je obec primerane vybavená. Rozvoj jednotlivých menších zariadení pre obchod a služby obyvateľstvu možno situovať v rámci obytnej zástavby pri rešpektovaní hygienických predpisov a zariadenie s väčšou plošnou potrebou je možné umiestniť na navrhovaných plochách v severnej časti sídliska v návaznosti na dopravný systém. Súčasné zariadenie predovšetkým predškolské, školské a zdravotnícke majú dostatočné možnosti po rekonštrukcii zvýšiť, ale aj rozšíriť rozsah poskytovaných služieb (opatrovateľské služby, rehabilitácia...).

V rámci športovo – rekreačnej funkcie okrem jestvujúceho areálu futbalového ihriska sú k dispozícii v rámci areálu základných škôl aj ihrisko s umelým trávnikom a viacúčelová telocvičňa.

Areály hospodárskych dvorov, bývalé výrobné plochy a územia vo väzbe na nich sú ponukové plochy pre investorov, podľa disponibilných možností súčasných areálov a jestvujúcej technickej infraštruktúry. V západnej časti vo väzbe na obytnú zástavbu navrhujeme plochy špecifickej výroby a bývania, predovšetkým pre drobných remeselníkov.

4.3. Návrh rozvoja funkčných zón

Bývanie, bytový fond a obytné plochy

Návrh riešenia ďalšej bytovej výstavby v obci pre návrhové obdobie územného plánu (do roku 2020) vychádza zo zhodnotenia súčasného stavu bytového fondu, z odhadovaného úbytku bytov z dôvodu ich prestáranosti, subštandardnosti, alebo funkčných zmien v ich využívaní, z požiadaviek vyplývajúcich z očakávaného rastu počtu obyvateľov obce a výhľadového zlepšovania bytovej situácie obmedzením alebo až vylúčením nechceného spoločného bývania samostatne hospodáriacich domácností.

Urbanistická koncepcia ďalšieho rozvoja obce je navrhnutá tak, aby sa obmedzili až vylúčili dôvody úbytku súčasných bytov - najmä asanácie, nevyhnutné z dôvodov koncepčných zámerov a zmien v štruktúre zástavby a aby starší, subštandardný a stavebno-technicky už nevyhovujúci domový a bytový fond mohol na tom istom mieste či pozemku

rekonštruovať, alebo výraznejšie modernizovať, prípadne nahradiť novou obytnou zástavbou.

Pri sčítaní roku 2001 bývalo v 833 trvalo obývaných bytoch celkovo 3213 obyvateľov, priemerná štatistická obsadenosť všetkých bytov je 3,85 obyv./byt. Štatisticky je celkovo z rôznych dôvodov evidovaných 79 neobývaných bytov.

Vzhľadom k demografickej štruktúre obyvateľstva, ale aj k predpokladaným migračným tendenciám a územnému potenciálu obce, možno za reálny pokladať index priemerného 10 ročného rastu obyvateľstva (v rozmedzí rokov 2001/1991 = 1,173), čo pre návrhové a výhľadové obdobie územného plánu znamená nasledovný odhadovaný rast počtu obyvateľstva.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov do roku 2020 pri predpokladanom indexe 1,173:

rok	1991	2000	2006	2010	2015	2020
počet obyvateľov	2738	3213	3457	3759	4078	4398

Z dôvodu celkovej výhľadovej urbanistickej koncepcie sídla pre jeho rozvoj je navrhovaných viac rozvojových lokalít pre výstavbu. Táto ponuka zohľadňuje potrebu výberu daných lokalít z hľadiska časovej výhodnosti realizácie výstavby, ich následného využívania, ktoré je ovplyvnené viacerými objektívnymi a subjektívnymi faktormi (vlastnícke vzťahy, investície, spoločný investičný zámer, pripravenosť územia v rámci technickej infraštruktúry a pod.). Návrh (do r. 2020) uvažuje s možnosťou 206 b.j. v rodinných domoch (85b.j.) a bytových domoch (121b.j.).

Podľa urbanistického návrhu je novú bytovú výstavbu v obci možné priestorovo a kapacitne zabezpečiť takto:

- prestavby bytov v nevyhovujúcich rodinných domoch
- navrhovaná sústredená výstavba bytov v rodinných domoch 110 bytov
- navrhovaná sústredená výstavba bytov v bytových domoch 100 bytov

Takáto územná kapacita je postačujúca a prekračuje očakávaný rozvoj obce do roku 2020.

V obci sa predpokladá a navrhuje prevažne štandardná forma nízkopodlažnej obytnej zástavby rodinných domov na stavebných parcelách o výmerách 600–700 m², výnimočne aj viac, v zovretých štruktúrach uličnej zástavby.

Výroba a výrobné služby

Najväčšími výrobnými zariadeniami v obci sú pomerne rozsiahle poľnohospodárske dvory pre rastlinnú a živočíšnu výrobu nachádzajúci sa na severnej a západnej strane zastavaného územia sídla.

Územným plánom areál živočíšnej výroby pri jazere navrhujeme prebudovať na areál cestovného ruchu (vidiecky turizmus) s atraktivitami, ktoré dané prostredie ponúka (jazda na koni, člňkovanie, rybolov).

Výrobné a skladové areály sú ponechané v pôvodnom rozsahu, s možnosťou výhľadového rozvoja smerom na juh. Osobitnou lokalitou sú plochy pre špecifickú výrobu

a bývania vo väzbe na jestvujúcu zástavbu a navrhované obytné zóny v západnej časti sídla v blízkosti ČOV.

Zariadenia občianskeho vybavenia

Stav a štruktúra zariadení občianskeho vybavenia v obci zodpovedá súčasným požiadavkám. Vzhľadom na zvýšený počet obyvateľov v poproduktívnom veku navrhujeme v rámci rekonštrukčnej prestavby zdravotného strediska vybudovať sociálne zariadenie pre túto kategóriu občanov.

Školské a predškolské zariadenia sú postačujúce, resp. ich kapacity je možné podľa potreby zvýšiť v rámci jestvujúcich zariadeniach.

Ponukové plochy pre ďalšie zariadenie občianskej vybavenosti sú navrhované v severnej časti sídliska vo väzbe na dopravnú sieť.

Zotavenie a športovo-rekreačná vybavenosť

Jestvujúci športový areál sa nachádza v severnej časti sídla. Súčasťou areálu je futbalové ihrisko a šatne so sociálnym zázemím, tenisový kurt. Ďalšie zariadenia slúžiace aj pre širokú verejnosť je ihrisko s umelým povrchom a viacúčelová telocvičňa v areáli ZŠ.

Užšie okolie obce sa nachádza na okraji hraníc NP Slovenský kras s možnosťou využívania jeho turistických a cyklistických trás. Pre lokálnu krátkodobú rekreáciu navrhujeme upraviť plochy pre piknikové sedenie v lokalite Ďur pri jazere.

Verejná zeleň a jej štruktúra

Osobitným územím sú vinice nad cestou I/50.

Systém zelene sídla je potrebné komplexne hodnotiť s okolitým prírodným prostredím. Sadovnícky upravené plochy sa v sídle nenachádzajú. Významnými plochami zelene sú v lokalite Ďur, ktoré esteticky veľmi vhodne dopĺňajú osobitosť danej lokality. Najvýznamnejšou lokalitou verejnej zelene je historický park pod kaštieľom a kostolný priestor.

Jestvujúca štruktúra zelene v sídle je funkčne rozdelená na:

- verejná zeleň – plocha cintorína, park, niektoré plochy občianskej vybavenosti
- líniová zeleň – pozdĺž peších komunikácií, brehová a sprievodná vegetácia potokov
- súkromná zeleň – plochy záhrad

Návrh rieši aj izolačnú zeleň z východnej strany zastavaného územia – sídliska na zníženie rýchlosti vetra, z hľadiska estetizácie krajiny navrhujeme dotvoriť priestor okolo vodojemu nad obcou.

4.4. Urbanistická koncepcia a kompozícia

Princíp urbanistickej koncepcie a kompozície ďalšieho rozvoja obce spočíva najmä v prirodzenom naviazaní na logiku jej doterajšieho urbanistického vývoja a súčasnú urbanistickú štruktúru. Štýl zástavby v navrhovaných rozvojových plochách zodpovedá prirodzenému charakteru vidieckej obytnej zástavby s priestorovo členenými sústavami rôznych funkčných objektov, primerane koncipovaných k miestnym prístupovým komunikáciám. Navrhované objekty rodinných domov aj vybavenosti majú byť prízemné, s funkčne využívanými podkrovmi, na tradične usporiadaných pozemkoch, ukončovaných plochami prídomyých záhrad a sádov. Podobne sa navrhuje zástavba pre účely doplnenia a rozšírenia občianskeho vybavenia sociálneho i komerčného charakteru.

Dôležitým faktorom urbanistickej kompozície je zachovanie a rozvíjanie prirodzeného začlenenia obce do krajinej štruktúry. Doterajší vzhľad, spočívajúci v racionálne usporiadanej sústave menších a členených zoskupení hmôt objektov je nevyhnutné zachovať a naďalej rozvíjať. Udržiavať pritom rozličnosť a priestorovú mnohorakosť (pestrosť) usporiadania a využívania prídomyých hospodárskych stavieb a úžitkových záhrad. Rešpektovať charakteristickú druhotnú krajinnú štruktúru v najbližšom okolí obce - úprava pôdy so stromami a krovinami na medziach, vrátane skupín zelene, lemujúcej rigoly, výmole, strže alebo poľné cesty. Doplniť štruktúru zelene v údolnej nive o účelnú pobrežnú vegetáciu rieky a potokov.

Vo vnútorných priestoroch obce je potrebné rešpektovanie charakteristického znaku priestorovej rozmanitosti v priestoroch navrhovanej sústredenej výstavby nových rodinných domov, kde bude pre dosiahnutie prirodzenej rozmanitosti vhodné využívať lokálne prírodné danosti, terénne podmienky a zámerné architektonické členenie a priestorové riešenie štruktúry objektov.

Priestorovými dominantami obce majú naďalej zostať kostoly a žiadny prvok novej zástavby by dominujúcemu postaveniu či už veľkosťou alebo polohou nemal konkurovať.

Architektonicky výraz nových stavieb má vychádzať z typického regionálneho charakteru výstavby, t.j. využívania objektov so sedlovými strechami a kolmo, alebo pozdĺžne orientovanými objektmi hospodárskeho príslušenstva. Za nevhodné a neprípustné sa považuje vnášať do zástavby cudzorodé stavby najmä mestského výzoru a charakteru, osobitne nie do existujúcej zástavby. Podobne je potrebné rešpektovať a rozvíjať charakteristický výraz uličných priestorov v jestvujúcej zástavbe.

Objekty výrobných areálov je potrebné situovať tak aby neboli v tesnej blízkosti sídla

a oddeliť ich od zastavaného územia izolačnou zeleňou.

4.5. Regulácia funkčného využitia plôch a zástavby (Z.z.č.55/2001, §9-14)

Navrhovaným urbanistickým riešením územného plánu sa má dosiahnuť principiálne funkčné zónovanie jednotlivých priestorov obce a usporiadanie jej vnútornej štruktúry so snahou o odstránenie alebo minimalizovanie prevádzkových konfliktov a vzájomných negatívnych ovplyvnení jednotlivých druhov zástavby. Pre praktické dosiahnutie vhodnej výstavby v jednotlivých častiach obce sa v územnom pláne stanovuje regulácia prípustnosti jednotlivých funkcií v konkrétnom území obce nasledovne:

Obytné územia B

a) územie slúži:

- pre bývanie s prislúchajúcimi nevyhnutnými zariadeniami (napr.: garáže, hospodárske stavby, stavby občianskeho vybavenia, verejné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská.)

b) na území je prípustné umiestňovať:

- nízkopodlažné rodinné domy, prevažne samostatne stojace (izolované), s objektmi pre domáce hospodárstvo a pre chov drobných hospodárskych zvierat a objektmi doplňujúcimi funkciu bývania
- stavby základného občianskeho vybavenia
- plochy zelene

Zmiešané územie s prevahou plôch pre obytné budovy B, OV

a) územie slúži:

- pre bývanie a stavby základnej a vyššej občianskej vybavenosti

b) na území je prípustné umiestňovať:

- k obytným budovám určené alebo charakterom podobné jednotlivé zariadenia alebo skupiny zariadení občianskej vybavenosti sociálneho alebo komerčného charakteru
- zariadenia pre maloobchod, služby a živnostenské aktivity (i remeselné), nerušivého charakteru pre obytnú funkciu
- malé a nerušivé výrobné aktivity
- servisné a osobné služby, opravárenská činnosť

Výrobné územia

PV, HV, D, TI

a) územie slúži:

- pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných a zmiešaných územiach
- pre objekty priemyselnej a poľnohospodárskej výroby

b) na území je prípustné umiestňovať:

- objekty priemyselnej a poľnohospodárskej výroby a služieb
- objekty pre živnosti, remeselné a menšie podnikateľské aktivity
- maloobchodné činnosti a služby
- servisné a distribučné služby, opravárenskú činnosť
- skladové objekty
- účelové zariadenia špecifickej vybavenosti, ktoré nie sú vhodné do obytných, rekreačných a zmiešaných území
- zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry

- čerpacie stanice pohonných hmôt neverejného charakteru

Rekreačné územia

RS, VZ

a) územie slúži:

- pre umiestnenie objektov, plôch a zariadení každodennej rekreácie a športu pre obyvateľstvo. Podstatnú časť musia tvoriť plochy zelene.

b) na území je prípustné umiestňovať:

- objekty a zariadenia pre jednotlivé alebo skupinové rekreačné a športové aktivity
- objekty pre doplňujúcu vybavenosť, súvisiacu s hlavnou funkciou
- objekty pre hromadné ubytovanie komerčného charakteru
- zariadenia so špecifickou funkciou

Ďalšie záväzné a smerné regulatívy zástavby

Okrem týchto záväzných regulačných kódov, ktorými sa stanovuje funkčná a stavebná prípustnosť územného využitia sa územným plánom určuje (v komplexnom urbanistickom návrhu):

- prípustná výška zástavby, uvedená v minimálne a maximálne doporučovanom počte nadzemných podlaží (napr.: 2-3) do podlažia je zahrnuté aj obytné podkrovie
- prípustná intenzita zastavanosti, ktorá je udaná percentuálne ako pomer najväčšej prípustnej stavebne využiteľnej plochy k celkovej ploche pozemku (napr. 40%).

Smerné regulatívy:

- navrhované hranice parciel - počet navrhovaných parciel - objektov (nemusí súhlasiť s realizáciou)
- stavebná čiara nám určuje kde má byť situovaný objekt s možnosťou jeho max. odstupu smerom dovnútra pozemku. (Pri územnom pláne zóny slúži ako záväzný regulatív).

5. Obyvateľstvo, pracovné príležitosti a bytový fond

5.1. Obyvateľstvo

Podľa výsledkov jednotlivých deceniálnych cenzov bol dlhodobý vývoj počtu obyvateľov v Turni nad Bodvou nasledovný:

rok cenzu	počet obyvateľov Turna n.B:	medzicenzový	
		nárast/pokles	
		absolútne	relatívne
1969	1 971		
1890	1 924	-47	97,60%
1900	1 996	72	103,70%
1921	2 102	106	105,50%
1950	1 927	-175	91,60%
1970	2 663	736	138,10%
1980	2 873	210	107,80%
1991	2 738	-135	95,30%
2001	3 213	475	117,30%
2002	3 246	33	101,02%
2003	3 284	38	101,17%
2004	3 301	17	100,51%
2005	3 351	50	101,51%
polrok 2006	3 457	27	101,58%

Z tabuľky vyplýva, že sídlo má medzi sčítacími obdobiami stagnujúci až mierne stúpajúci trend rastu obyvateľstva.

Index 10 ročného rastu obyvateľstva spolu: sčítanie 2001/1991 = 3213/2738 = 1,173

Základnú štruktúru obyvateľstva v sídle vyjadrujú nasledujúce tabuľky 1-5:

stav k sčítaniu 1991

tab.: 1/91

Základná štruktúra obyvateľstva	spolu	muži	ženy	ženy v % z 2738	spolu v % z 2738
trvale bývajúci obyvatelia	2 738	1349	1389	50,7	100,0

stav k sčítaniu 2001

tab.:1/01

Základná štruktúra obyvateľstva	spolu	muži	ženy	ženy % z 3213	spolu v % z 3213
trvale bývajúci obyvatelia	3 213	1570	1643	51,1	100,0
prítomný obyvatelia	3 022	1432	1522	50,3	94,0

Bývajúce prítomné obyvateľstvo 2954

Dočasne neprítomné obyvateľstvo 259; Dočasne prítomné obyvateľstvo 68

stav k sčítaniu 1991

tab.: 2/91

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	spolu	slovenská	maďarská	rómska	česká	rusínska
bývajúce obyvateľstvo	2 738	902	1789	13	21	1
podiel obyvateľov v %	32,9	0,0	65,3	0,0	0,1	0,1

stav k sčítaniu 2001

tab. 2/01

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti	spolu	slovenská	maďarská	rómska	česká	nezistená
bývajúce obyvateľstvo	3 213	1411	1400	259	16	116
podiel obyvateľov v %	100,0	43,9	43,5	8,0	0,5	3,6

stav k sčítaniu 1991

tab. 3/91

Štruktúra obyv. podľa náboženského vyznania	spolu	rímsko-katolícka	evanjelická aug. Vyzn.	iné a nezistené
bývajúce obyvateľstvo	1 164	523	331	310
podiel obyvateľov v %	100,0	44,9	28,4	26,6

stav k sčítaniu 1991

tab. 3/01

Štruktúra obyv. podľa náboženského vyznania	spolu	rímsko-katolícka	grécko-katolícka	evanjelická aug. Vyzn.	reformov. kresťan	iné a nezistené	bez vyznania
bývajúce obyvateľstvo	2 738	1893	77	41	66	11	105
podiel obyvateľov v %	100,0	69,1	2,8	1,4	2,4	0,4	3,8

stav k sčítaniu 2001

tab. 3/01

Štruktúra obyv. podľa náboženského vyznania	spolu	rímsko-katolícka	grécko-katolícka	evanjelická aug. Vyzn.	reformov. kresťan	iné a nezistené	bez vyznania
bývajúce obyvateľstvo	3213	2476	152	14	187	238	113
podiel obyvateľov v %	100,0	77,0	4,7	0,4	5,8	7,4	3,2

stav k sčítaniu 1991

tab. 4/91

Štruktúra obyvateľstva podľa veku	spolu	0 - 14	muži produkt.	ženy produkt.	muži poprodukt.	ženy poprodukt.
bývajúce obyvateľstvo	2 738	805	785	729	161	258
podiel podľa veku v %	100	29,4	28,7	26,6	5,8	9,4

stav k sčítaniu 2001

tab. 4/01

Štruktúra obyvateľstva podľa veku	spolu	muži 0 - 14	ženy 0 - 14	muži produkt.	ženy produkt.	muži poprodukt.	ženy poprodukt.
bývajúce obyvateľstvo	3 213	420	404	1026	984	123	253
podiel podľa veku v %	100	13,0	12,5	31,9	30,6	3,8	7,8

Počet obyvateľov od 0-17

506

480

Index stárnutia populácie:

$$I = \frac{0 - 17 \text{ roč.}}{\text{Poprodukt.}} \times 100 = \frac{986}{376} \times 100 = 262$$

Hodnoty indexu:

nad 300 veľmi progresívna populácia
 201 - 300 progresívna
 120 - 200 stagnujúca
 do 120 regresívna

Pri prognóze ďalšieho vývoja obyvateľstva boli zohľadnené tieto okolnosti:

- dlhodobý pomalý rast počtu obyvateľstva vzhľadom na polohový faktor sídla, a na výhodnejšie podmienky pre výstavbu rodinných domov v obci,
- predpokladaný pokles pôrodnosti,

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov do roku 2020 pri predpokladanom indexe 1,173:

rok	1991	2001	2005	2010	2015	2020
počet obyvateľov	2738	3213	3351	3759	4078	4398

5.2. Pracovné príležitosti

Ekonomická aktivita dosiahla v roku 2001 1682, t.j. 52,3 % obyvateľov; z toho 445 t.j. 26% odchádza za prácou mimo hraníc obce.

stav k sčítaniu 2001

tab. 5/01

Ekonomická aktivita	spolu	muži	ženy	ženy v %	spolu v % z t.b. obyv.
ekonomicky aktívny	1 682	853	829	49,2	52,4
nepracujúci dôchodcovia	365	123	242	66,3	11,3
ostatní nezávislí	35	21	14	40,0	1,2
deti a žiaci ZŠ	882	459	423	47,9	27,4
študenti SOU, SŠ, VŠ	147	75	72	48,9	4,5
ostatní závislí, nezistení	102	39	63	61,7	3,2
spolu	3 213	1 570	1 643	51,1	100,0

stav k sčítaniu 2001

tab. 6/01

Odvetvie hospodárstva	spolu	spolu v %	muži	ženy	ženy v %	z toho odchádza do zamestnania
poľnohosp., poľovníctvo a súv.služby	124	7,3	76	48	38,7	34
lesníctvo, ťažba dreva a pridruž.služby	3	0,1	2	1	0,3	3
ťažba nerastných surovín	23	1,3	19	4	17,3	10
priemyselná výroba	374	22,2	249	125	38,4	140
výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	17	1,0	15	2	11,7	13
stavebníctvo	38	2,3	32	6	15,8	13
obchod, servis a opravárenské služby	189	11,2	72	117	61,9	47
hotely a reštaurácie	27	1,6	9	18	66,7	2
doprava, skladovanie a spoje	90	5,3	40	50	55,5	37
peňažníctvo a poisťovníctvo	9	0,5	2	7	77,7	6
nehnutelnosti, obchod.slужby, výskum	32	1,9	19	13	40,6	17
verejná správa, obrana, soc.zabezpeč.	149	8,8	83	66	44,3	42
školsťvo	63	3,7	11	52	82,5	20
zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	42	2,4	6	36	85,7	24
ostatné verejné, soc.a osobné služby	17	1,0	9	8	47,1	9
bez udania odvetví	467	27,8	203	264	56,5	15
spolu	1 664	98	847	817	49,1	432

Ekonomická aktivita dosiahla v roku 2001 1682, t.j. 52,3% obyvateľov; z toho 432 t.j. 26,4% odchádza za prácou mimo hraníc obce. Počet nezamestnaných je 696, t.j. 41,4% z ekonomicky aktívneho obyvateľstva, ku dňu sčítania v roku 2001.

Pracovné príležitosti poskytuje hlavne priemyselná výroba, obchod, servis opravárenská výroba a verejná správa. Rozvoj pracovných príležitostí sa predpokladá v navrhovaných zariadeniach občianskej a rekreačnej vybavenosti a zariadeniach podnikateľských aktivít v samotnom sídle alebo blízkeho okolia.

5.3. Domový a bytový fond

Základná štruktúra domového a bytového fondu:

stav k sčítaniu 1991

tab.7/91

základné údaje domov a bytov	stav spolu	trvale obývané				neobývané	vybavenie bytov			
		spolu	z toho				ústredné kúrenie	vodo-vod	kúpel-ňa	splach. WC
			rodinné	bytové	ostatné					
počet domov	543	506	486	20		37				
počet bytov	811	764				47	567			
obložnosť obyv./byt	3,4	3,5								
vek domu		42,5								

stav k sčítaniu 2001

tab.7/01

základné údaje domov a bytov	stav spolu	trvale obývané				neobývané	vybavenie bytov			
		spolu	z toho				plyn zo siete	vodo-vod	kanalizácia	
			rodinné	bytové	ostatné				verejná	žumpa
trvale bývajúci obyv.	1 238	1234	1165	65	4					
počet domov	330	277	271	5	1	53				
počet bytov	364	309	284	24	1	55	188	219	4 211	
obložnosť obyv./byt	3,4	4,0	4,1	2,7	4,0					
vek domu			43	30						

Priemerný vek domov je 40 rokov.

Stavebný fond objektov pozostáva z týchto materiálov:

- kameň, tehly 566 bytov
- nepálené tehly 4 byty
- ostatné a nezistené 263 bytov

Obytná plocha bytu	53554 m ²	Celková plocha bytu	81985 m ²
Priemer na 1 byt	64,3 m ²		98,4 m ²
Priemer na 1 osobu	16,7 m ²		
Priemer obytných miestností na 1 byt	3,53 m ²		

V návrhu počtu bytových jednotiek (bytov) pri predpokladanom náraste počtu obyvateľov a zníženía obložnosti v trvale obývaných bytoch na 3,5.

Návrh do 2020

tab č. 8

bytové jednotky	stav	neobývané	návrh	spolu	obyvatelia	obyv./byt
v rodinných domoch	550	62	110	722	2 721	3,77
v bytových domoch	345	15	100	460	1 835	3,99
ostatné	17	2		19	6	3,00
spolu	912	79	210	1 201	4 562	3,85

V návrhu do r. 2020 sa v rámci ponuky stavebných parciel na základe územných možností sídla uvažuje z výstavbou cca 210 b.j., z toho 110 b.j. v R.D. a 100 b.j. v B.D. Navrhovaný počet stavebných pozemkov rieši predpokladanú potrebu do roku 2020;

6. Výroba a skladové hospodárstvo

6.1. Perspektívneho využítie PP a LP na nepoľnohospodárske účely

V katastri obce Turňa nad Bodvou poľnohospodársku pôdu vo výmere cca 1224 ha obhospodarujú PD Turňa nad Bodvou a AGRO-MOLD a.s. Obidva areály sa nachádzajú mimo zastavaného územia a sú v nich ustajnených 987 HD a v chotári 1500 oviec resp. pri rybníku 12000 brojlerov. Lesný pôdny fond je v severnej časti katastrálneho územia zväčša v NP Slovenský Kras.

Základné východiskové podklady použité na vyhodnotenie boli získané od Obecného úradu Turňa nad Bodvou, katastrálneho úradu Moldava nad Bodvou.

V katastri obce Turňa nad Bodvou obhospodaruje poľnohospodársku pôdu Poľnohospodárske družstvo podielnikov – Turňa nad Bodvou a AGRO-MOLD a.s.

Na hospodárskom dvore je ustajnených 487 ks hovädzieho dobytku, z toho 273 dojníc a 1487 oviec s hygienickým ochranným pásmom AGRO-MOLD a.s. má v areáli hospodárskeho dvora 12000 brojlerov, s hygienickým ochranným pásmom.....

Na riešenom území sa nenachádzajú odvodnenia a závlahy.

Vyhodnotenie záberov na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy je riešené na základe vyhlášky č. 508/2004 a zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Navrhovaný záber poľnohospodárskej pôdy je vyhodnotený pre lokality v katastrálnom území obce tab. č. 1 v tomto rozsahu:

Celkový záber v katastrálnom území Turňa nad Bodvou 11,073 ha,
z toho záber poľnohospodárskej pôdy 9,260 ha.

Rezervné plochy po návrhovom období r. 2020 sa nevyhodnocovali.

6.2. Priemyselná výroba, skladové hospodárstvo a remeselné činnosti

V sekundárnom sektore z celkového počtu 1682 ekonomicky aktívnych ľudí pracuje 22,2 % v priemyselnej výrobe, 11,2 % v odvetví obchod, servis a opravárenské služby, 5,3 % v doprave, skladovanie a spoje. Prevažná časť ľudí odchádza do zamestnania mimo územia sídla. Najväčšími zamestnávateľmi sú VSH Turňa nad Bodvou, US Steel Košice. V samotnom sídle v uvedených odvetviach hospodárstva sú len obmedzené podmienky pre zamestnávanie. Areály Fe-MARKO, Prefy a ostatné drobné prevádzky sú v južnej časti obce pri železničnej trati. Územný rozvoj vzhľadom na blízkosť cementárne Turňa nad Bodvou je len minimálny. Disponibilné plochy pre rozvoj súčasných prevádzok je južným smerom pod areálom Uhoľných skladov. Intenzívnejší rast výrobných a skladových plôch sa predpokladá vo väzbe na súčasný areál Cementárne, v priestore na rozhraní obce Turňa nad Bodvou – Dvorníky – Včeláre.

7. Občianska vybavenosť

Súčasný stav, kapacitne a úrovňou poskytovaných služieb uspokojuje predovšetkým každodenné potreby obyvateľov obce. Stavebno-technický stav, ich plošné a priestorové dimenzie zodpovedajú dobe svojho vzniku. Vzhľadom na spádovosť sídla predovšetkým školské a zdravotnícke zariadenia slúžia aj pre širšie okolie.

7.1. Sociálna vybavenosť

Školstvo a výchova

Materská škola s výdajňou stravy

Nachádza sa v južnej časti obce v areáli bývalej základnej školy (Dobošova). Zariadenie s kapacitou 66 detí už v súčasnosti nepostačuje. Vzhľadom na zvýšený záujem a progresívny rast počtu detí predovšetkým rómskeho pôvodu navrhujeme rozšírenie kapacity MŠ o ďalšie dve triedy v jestvujúcom areáli, čo aj z hľadiska dostupnosti je najvhodnejší. Súčasťou rozšírenia kapacity MŠ je aj navrhovaná prestavba zázemia (kuchyňa, skladové a sociálne priestory).

Kultúra a osвета

Vo viacúčelovom objekte kultúrneho strediska sa nachádza kultúrno – spoločenská sála s reštauračným zázemím s kapacitou do 200 stoličiek. Pri štandarde 25 sedadiel/1000 obyv. je kapacitne postačujúce aj pre výhľadové obdobie, vrátane spádového územia. Obecná knižnica s kapacitou 35 000 zväzkov je postačujúca aj pre výhľadové obdobie.

Klub dôchodcov v súčasnosti je v nevyhovujúcich priestoroch. Navrhujeme rekonštrukčnú prestavbu súčasného objektu, aj s rozšírením kapacity a dobudovaním chýbajúcich obslužných zariadení a parkovej úpravy okolia.

V sídle sa nachádza rímskokatolícky kostol, kapacitne postačujúci, V prípade priestorových nárokov ostatných náboženstiev v návrhu je lokalita vymedzená pre občiansku vybavenosť v exponovanej polohe pri vstupe na sídlisko.

Zdravotníctvo

Zdravotné stredisko je situované v centrálnej časti obce v ktorom sú:

- 2 ambulancie obvodného lekára
- 1 ambulancia gynekologická
- 1 ambulancia pediatrie
- 2 ambulancie zubné
-

Súčasťou zdravotného strediska je aj lekáreň. Zariadenie kapacitne postačujúce aj pre výhľadové obdobie.

Sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádza zariadenie, ktoré by poskytovalo služby sociálneho charakteru. V návrhu sa uvažuje s možnosťou zriadenia priestorov opatrovateľskej služby, ako súčasť areálu zdravotného strediska vo väzbe na klub dôchodcov. V obci je zrealizovaných 26 nájomných bytov pre sociálne slabšie rodiny a 12 bytov odlišného štandardu, ako prvá etapa výstavby objektov podobného charakteru v západnej časti obce.

Správa a riadenie

Obecný úrad sa nachádza vo viacúčelovom objekte v centre obce, ktorý pre dané účely v súčasnosti postačuje. Objekt navrhujeme po rekonštrukcii rozšíriť o zasadaciu miestnosť.

Slovenská pošta sa nachádza v účelovom objekte v centrálnej časti sídla. Kapacitne postačuje aj pre výhľadové obdobie.

Cintorín je situovaný na východnom okraji sídla, jeho plocha pri štandarde 0,18 ha plocha pozemku/1000 obyv. je postačujúca, ale vzhľadom na rozmiestnenia hrobov navrhujeme rozšírenie východným smerom.

Požiarna zbrojnica je súčasťou areálu zdravotného strediska. Kapacitne postačujúce zariadenie. S jedným hasičským autom vyhovuje aj pre výhľadové obdobie.

Telovýchova a šport

Jestvujúci športový areál sa nachádza v severnej časti zastavaného územia v lokalite Ďur. Zahrňuje futbalové ihrisko a šatne so sociálnym zázemím. Tenisové ihrisko je ďalším ihriskom oploteného areálu. V súčasnosti je už vybudované ihrisko s umelým povrchom v areáli školy. Slúži aj pre obyvateľov obce.

Telocvičňa s gymnastickou sálou pri základnej škole je koncipovaná ako ďalšie športové zariadenie, slúžiace okrem vyučovania aj pre športovo – rekreačné využitie obyvateľov.

7.2. Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť

Kapacity maloobchodných zariadení rozmiestnené v sídle zodpovedajú trhovým požiadavkám. Sú to predovšetkým predajne potravín (4), ale aj ďalšie ako textil, železiarstvo, sklo-porcelán, obuv, drogéria, kvety.

Návrh

Rozsah, kapacita a kvalita týchto služieb je riadená trhovým na rôznych funkčných plochách. Priestory pre umiestnenie týchto zariadení je možné situovať na plochách obytnej zástavby a väčšou plošnou výmerou je možné situovať na navrhovaných plochách vo východnej časti

sídla pri vstupe na sídlisko, vo väzbe na jestvujúci komunikačný systém.

VerejnÉ stravovanie

V súčasnosti sa na území obce nachádzajú tri ubytovacie zariadenia rôzneho štandardu:

- slobodáreň VSH Turňa nad Bodvou	43 postelÍ
- reštaurácia pod hradom	10 postelÍ
- doškoľovacie zariadenie VSH Turňa nad Bodvou	17 postelÍ

Reštauračné a stravovacie zariadenie s celkovou kapacitou 300 stoličiek sú kapacitne postačujúce.

Návrh

Vzhľadom na ponúkané možnosti historického a prírodného potenciálu krajiny v rámci rozvoja cestovného ruchu odporúčame vytvoriť nové a dobudovať súčasné kapacity na zariadenie penziónového typu.

7.3. Turizmus a cestovný ruch

V rámci zastavaného územia sídla sa nenachádza žiadne zariadenie pre cestovný ruch a rekreácie. Časť katastrálneho územia sídla sa nachádza v NP Slovenský kras. Dominantou v krajine je zrúcanina hradu s jedinečnou flórou a faunou, jazerom v západnom časti sídla a blízkosť hranice s Maďarskom. Vytvárajú vhodné podmienky na efektívnejšie využívanie prírodných daností, pre rozvoj rekreácie z hľadiska dochádzkovej vzdialenosti ponúkaných lokalít.

Priľahlé územie Turňa nad Bodvou poskytuje možnosti pre rozvoj týchto druhov pobytov:

- poznávacej turistiky (spoznávanie kultúrneho dedičstva, histórie, prírodných krás a atraktivít daného mikroregiónu);
- vidieckej turistiky (agroturistika, hypoturistika, chalupárstvo);
- pri vybudovaní siete cyklotrás - cykloturistiku cestnú a horskú (územie Silickej planiny);
- poľovníctvo a rybárstvo;
- etnoturistika (rozšírenie aktivít spojených s folklórnymi slávnosťami).

V zastavanom území sídla podľa návrhu je možné na jestvujúcich a navrhovaných funkčných plochách situovať podľa druhu zariadenia objekty na prevádzkovanie vidieckej a poznávacej turistiky. Pre cykloturistiku je potrebné územným podkladom koncepčne vytvoriť trasy, ktoré by spájali zaujímavosti kultúrneho dedičstva, histórie, prírodných krás a atraktivít daného mikroregiónu.

Výhľadovo sa uvažuje s vytvorením rekreačného priestoru v súčasnom areáli hospodárskeho dvora pri jazere.

8. Doprava a dopravné zariadenia

Širšie dopravné návaznosti

Obec je dopravne sprístupnená prostredníctvom cesty I. triedy č. 50, zaradená do európskej cestnej siete E 571 vybudovaná v kategórii C 11,5/80. Cesta I/50 vedená v severnej časti na okraji zastavaného územia sídla bola vybudovaná ako obchvat obce. Pôvodná trasa, cesta III/050238 v súčasnosti tvorí hlavnú dopravnú os sídla. Napojené sú na ňu cesty III/050175, III/050171 a III/050168 smerom na Háj, Žarnov a Hostovce – hranica MR. V priestore Ďur, oproti reštaurácie Pod hradom navrhujeme na južnej strane cesty I/50 umiestniť odpočívadlo s čerpacou stanicou s kapacitou 50 stojísk osobných áut a 9 stojísk kamiónov. Návrh umiestnenia na južnej strane vyplynul zo skutočností, že v úseku Košice-Plešivec (Čoltovo) sú čerpacie stanice len na severnej strane.

Návrh cestnej a komunikačnej siete v obci

Cesta I/50 v kategórii C 11,5/80, ktorá bola budovaná ako obchvat obce je zároveň aj uvažovanou trasou pre rýchlostnú komunikáciu R2 Bratislava – Košice. Ďalšie alternatívne trasy R2 v kategórii R 22,5/100 resp. vo schválenom ÚPN Košického kraja je južne od sídla, súbežne s tranzitnými Energo a produktovodmi.

Cesty III. Triedy v zastavanom území obce spĺňa funkciu obslužnej komunikácie a navrhuje sa v kategórii C1-MO 8/50. Miestna komunikačná sieť okrem hlavnej sídliskovej komunikácie v kategórii C2 MO 8/30 RED, sú vo funkčnej triede C3 MO 5/30.

Vzhľadom na rozptyl jednotlivých rozvojových plôch základná dopravná kostra zostáva nezmenená, len v prípade intenzívnejšej formy zástavby v severnej časti Pod hradom v lokalite „Čiga“ navrhujeme vybudovať novú obslužnú komunikáciu pripojením na „Hájsku cestu“ III/050175.

Pre územný rozvoj obce bude rozhodujúcim momentom určenie konkrétnej trasy rýchlostnej komunikácie R2 a jej väzby, obmedzenia na dopravný systém a štruktúru zástavby.

8.1. Ostatné dopravné zariadenia

Verejná statická doprava v sídle

V strede obce verejné parkovacie miesta slúžia súčasne pre viacero druhov vybavenosti, umiestnenej v centre obce. Parkovacie miesta sú pozdĺž obslužných komunikácií. Ďalšie statické miesta pre ostatné zariadenie občianskej vybavenosti, bytové a rodinné domy sú situované na vlastných pozemkoch. Pre bytovú výstavbu v rámci sídliska sú vybudované parkoviská. Pre zástavbu rodinných domov sú plochy statickej dopravy riešené v rámci pozemkov.

Návrh statickej dopravy

- pre tranzitnú dopravu

50 parkovacích miest – navrhované odpočívadlo pri ceste I/50

9 parkovacích miest pre kamióny

- pre verejnú občiansku vybavenosť

32 parkovacích miest – futbalové ihrisko

20 parkovacích miest – Obecný úrad

Pešie komunikácie

Systém vybudovaných peších chodníkov v intraviláne navrhujeme doplniť o systém extravilánových chodníkov sprístupňujúcich vo väzbe na park ďalšie prírodné prvky, existujúce a navrhované aktivity rozmiestnené severovýchodne od intravilánu obce; chodníky navrhujeme v šírke 2,50 m s povrchovou úpravou živičnou v prípade vedenia súbežne s komunikáciou a s parkovou úpravou v prípade samostatného trasového vedenia.

V ostatných častiach obce ponechávame v návrhu vo variante kategorizovaných komunikácií peší pohyb sprostredkovaný na vozovkách komunikácií a vo variante obytných ulíc v celom uličnom profile s prednosťou chodcov pred automobilovou dopravou.

Pri realizácii prestavby cesty č. I/50 na štvorpruhovú komunikáciu navrhujeme požadovať zahrnúť do tejto investície realizáciu dvoch peších podchodov riešiacich

- prepojenie rozostavaného obytného obvodu s obcou v priestore párovej zastávky diaľkových autobusov
- prepojenie navrhovanej odpočívky a ČSPH s pohostinským zariadením na severnej strane cesty.

9. Vodné hospodárstvo

Vodohospodárske zariadenia:

- areál čerpacej stanice v parku ako začiatok diaľkového skupinového vodovodu Turňa nad Bodvou – Drienovec – Moldava nad Bodvou – Košice
- vodojem 3600 m³ na kopci nad obcou pre potreby skupinového vodovodu a obce
- prírodné potrubia DN 200 z okolitých zdrojov vody do čerpacej stanice v parku
- diaľkové potrubie DN 600 skupinového vodovodu vedené cez obec do Drienovca
- verejný vodovod v správe VVS a.s. OZ Košice
- verejná kanalizácia (postupne rozširovaná) a ČOV v správe VVS a.s. Košice
- rybník na západnom okraji obce vybudovaný v minulosti pre chov rýb a na zavlažovanie v správe SVP PbaH Košice
- čerpacia stanica vody z rybníka a zavlažovacie potrubie Hydromeliorácií š.p. Bratislava.

Zásobovanie pitnou vodou

Obec je zásobovaná vodou z vodojemu s obsahom 3600 m³ vybudovanou v r. 1974 na kopci nad obcou s kótou dna 212 m.n.m. Z vodojemu je vyvedené zásobovacie potrubie DN 200 rozvetvené do rozvodného potrubia DN 150, 100, 80 po celom území obce. Rozvodná sieť bola budovaná od r. 1961 etapovite do všetkých ulíc a dodáva vodu gravitačne každému odberateľovi.

V súčasnosti je z verejného vodovodu zásobovaných 2858 obyvateľov, čo z celkového počtu 3228 predstavuje 89 % obyvateľstva.

Ukazovatele	1991	1995	2000	2003	Ukazovatele
Počet obyvateľov v obci	2738	2888	3090	3228	370 nenapoj.
Počet obyv.napoj.na vodovod	2688	2780	2844	2858	89 %
Voda vyrobená (tis.m ³)	454	325	238	233	7,5 l/s
Voda fakturovaná (tis.m ³)	280	225	192	128	4,1 l/s
Z toho: domácnosti	219	202	176	108	104 l/o/deň
priemysel	11	8	1	5	
poľnohospodárstvo	35	6	6	7	
ostatní	15	9	9	8	
Voda nefakturovaná	274	100	46	105	3,4 l/s
Podiel strát vody	61 %	31 %	19 %	45 %	

Prehľad spotreby vody v obci za uplynulých 12 rokov vykazuje značný pokles vyrobenej a tiež aj fakturovanej vody na polovicu pôvodných objemov. Poklesla najmä spotreba v domácnostiach v dôsledku nárastu cien pitnej vody. Vykázaná spotreba v domácnostiach 104 l/osobu/deň je v porovnaní s normou 135 l/o/deň nízka. V súčasnosti ešte stále zostáva nenapojených na verejný vodovod 370 obyvateľov v 90 rodinných domoch.

Množstvo vyrobenej vody sa ustálilo okolo 233 tis.m³ t.j. 7,5 l/s

Množstvo vyfakturovanej vody však klesla na 128 tis.m³ t.j. 4,1 l/s.

Množstvo nefakturovanej vody činilo 105 tis.m³ t.j. 3,4 l/s v dôsledku značnej poruchovosti rozvodného potrubia.

Návrh

Výhľadový rozvoj zásobovania obce pitnou vodou budú ovplyvňovať ukazovatele súčasnej výroby a spotreby a tendencie obyvateľov k obmedzovaniu odberu vody z vodovodu, najmä po ďalšom zvyšovaní cien vody.

Potreba pitnej vody vo výhľade

Ukazovatele	2003	2011	2021	Ukazovatele
Počet obyvateľov v obci	3228	3759	4400	.
Počet obyv.napoj.na vodovod	2858	3570	4190	95 %
Voda vyrobená (tis.m ³)	233	236	245	7,5 l/s
Voda fakturovaná (tis.m ³)	128	166	195	6,2 l/s
Z toho: domácnosti	108	143	168	110 l/o/deň
ostatní	18	23	27	
Voda nefakturovaná	105	70	50	1,6 l/s
Podiel strát vody	45 %	30 %	20 %	

Dosiahnutie tejto potreby a spotreby pitnej vody v budúcnosti je podmienené tým, že odber v domácnostiach celkovo vzrastie a že napojenosť obyvateľstva na vodovod dosiahne 95 %. Podmienkou je tiež podstatný pokles strát vody.

Priemerná denná potreba 7,5 l/s ako aj maximálna denná potreba $7,5 \times 1,6 = 12,0$ l/s je zabezpečená zo zdrojov a akumulácie skupinového vodovodu. Prívod vody do lokalít novej zástavby domov a bytov bude zabezpečená postupným rozširovaním rozvodnej vodovodnej siete, tak ako je navrhnutá na výkrese zásobovania vodou v územnom pláne obce.

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

Na odvádzanie dažďových vôd bola v minulosti vybudovaná dažďová kanalizácia v strede mesta na Moldavskej ulici, dodnes funkčná. Podobne bola vybudovaná dažďová kanalizácia na Železničnej ulici, ktorá však už stratila svoju funkciu. V r. 1985 – 1990 boli vybudované dažďové kanalizácie v lokalite IBV pozdĺž Hájskeho potoka a v lokalite IBV pod Hradom, ktoré sú v súčasnosti vyústené do Hájskeho potoka.

Jednotná kanalizácia na splaškové i dažďové odpadové vody bola vybudovaná v r. 1985 len pre sídlisko vo východnej časti obce. Stoková sieť vybudovaná pod komunikáciami na sídlisku vrátane uličných vpustí je zaústená do hlavného zberača na Železničnej ulici, pokračuje súdežne so železničnou traťou a ústi do ČOV v juhozápadnom cípe územia pri obecnom potoku.

V súčasnosti sa na hlavný kanalizačný zberač napájajú stoky z ulíc: Nová, Železničná, Žarnovská a Hlavná vybudované v posledných rokoch ako delená kanalizácia len na splášky z domácností.

Rozširovanie kanalizácie do ďalších ulíc a lokalít v obci bude pokračovať podľa projektu. Doteraz je na kanalizáciu napojených 870 obyvateľov sídliska čo je 30 % obyvateľstva.

Bilancia odpad.vôd	1995	2000	2003	Ukazovatele
Voda privedená na ČOV m ³	148000	140000	75000	.
Splášky z domácností m ³	50000	40000	35000	Zo sídliska
Rozdiel-balastné vody m ³	98000	100000	60000	

Splaškové vody, ktoré tvoria tretinu prítoku sú značne zriedené balastnými vodami tak, že čistička čistí len slabo znečistenú vodu.

Čistička odpadových vôd

Na zneškodňovanie odpadových vôd bola v r. 1995 dobudovaná mechanicko – biologická čistička odpadových vôd (ČOV) typu Hydrovit 1000 S s dvoma čistiacími jednotkami s kapacitou 2 x 500 m³/deň.

Sprevádzkovaná je len jedna čistiaca jednotka s dennou kapacitou 500 m³/deň. Hydraulické zaťaženie ČOV

V r. 2003 boli na ČOV privedené odpadové vody 250 – 260 m³/deň to znamená, že aktuálne hydraulické zaťaženie čističky je polovičné.

Látkové zaťaženie a účinnosť ČOV

Znečistenie vod	Koncentrácia mg.l ⁻¹		Účinnosť	Limity na odtoku
	Prítok	Odtok		
BSK5	106	11,8	89 %	
CHSK	220	20,0	91 %	
NL	515	19,5	96 %	
N celkový	91	22,4	75 %	
P celkový	33	9,2	68 %	
Tuky	63	21,4	63 %	

Koncentračné hodnoty na prítoku najmä v bilogickej a chemickej spotrebe kyslíka sú nízke. Produkcia splaškov je od malého počtu napojených obyvateľov malá a ešte značne riedená balastnými vodami. Účinnosť ČOV okolo 90 % možno preto hodnotiť len relatívne. Až pripojenie domácností z ďalších ulíc s vybudovanou kanalizáciou a prívod vyššej koncentrácie splaškov ukáže skutočnú účinnosť a efektívnosť ČOV.

Vodné toky

Intravilánom obce Turňa nad Bodvou pretekajú Hájsky potok a jeho pravostranný prítok Mlynský potok. Na západnom okraji obce je rybník vybudovaný v minulosti na chov rýb a pre zavlažovanie. Potoky sú celoročne vodnaté v lete nevysychajú. Pretekajú ulicami v smere ustálených spevnených korytách s dostatočnou prietokovou kapacitou. Vzhľadom na podložie v horných úsekoch je Hájsky potok značne štrkonosný, čo spôsobuje zanášanie v dolných úsekoch a potrebu pravidelného prehlbovania koryta. Na riešenie tohto problému uvažuje správca toku o vybudovaní prehrádzky na zachytávanie odplavenín na hornom úseku toku. Mlynský potok vyteká z rybníka preteká Zelenou ulicou, priberá vyčistené odpadové vody z ČOV pri železničnej trati a vpúšťa územie obce priepustom pod traťou. Za traťou vteká do Hájskeho potoka, ktorý ústí do potoka Turňa a ten do Bodvy. Odtokové pomery obidvoch potokov, najmä v dolných úsekoch toku, sú problematické. Hájsky potok je znečisťovaný komunálnym odpadom. Mlynský potok vytekajúci z rybníka je zanášaný bahnom.

Turniansky rybník je plnený z k.ú. Dvorníky z Chotárneho potoka (Blatnícky potok), ktorý pravidelne zaplavuje časť intravilánu obce Dovrníky a privádza vody do rybníka aj s bahnom. Odvádzanie vody z rybníka spôsobuje potom už spomenuté zanášanie Mlynského potoka.

Stavebno-technický stav hrádze rybníka je nevyhovujúci. Povodie BaH, ako nový správca, sleduje stav tokov a problémy bude riešiť akonáhle sa k tomu vytvoria dostatočné časové a finančné podmienky.

10. Zásobovanie elektrickou energiou

Turňa nad Bodvou je napojená na primárne VN vedenie V 223, ktoré je pripojené na ES 110/22 v Moldave – Budulov cez V534. Vedenie V 223 (22 kV 3x70 AIFe) je na druhej strane zaústené do ES 110/22 kV Rožňava, odkiaľ je v prípade potreby možnosť náhradného riešenia dodávky elektriny. Južným okrajom katastrálneho územia obce prechádzajú trasy VVN 110 kV vedení VSE č. 6203, 6205, 6741/6742. Vedenie č. 6741/6742 odbočuje od južného okraja obce a prechádza okrajom intravilánu pri ČOV.

Severným okrajom extravilánu prechádza VVN 400 kV vedenie č. 427 (majiteľ a prevádzkovateľ SEPS a.s. Bratislava).

Zásobovanie obce elektrickou energiou zabezpečujú distribučné trafostanice DTS 22/0,4 kV napojené na primárne 22 kV vedenie V 223 nadzemnými 22 kV prípojkami.

Na území obce sa nachádza 13 trafostaníc, z ktorých pre obyvateľstvo a občiansku vybavenosť slúži 9 trafostaníc.

Výkony a zaťaženie trafostaníc (podľa KASI-VSE)

Číslo	Názov-miesto	Druh	Inšt.výkon KVA	Zaťaženie	
				%	kVA
TS1	Kostolná ul.	4 stĺpová	400	89,7	358
TS2	Poliklinika	stožiarová	250	63,4	158
TS3	ZŠ sídlisko	murovaná	630	56,3	355
TS4	Moldavská cesta	stožiarová	160	39,1	63
TS5	Sídlisko	murovaná	2x400	53,2	426
TS6	Z SAD-Hájska	stožiarová	160	46,9	75
TS7	Čiga	stožiarová	160	10,6	17
TS8	Čárda	stožiarová	50	nemerané	-
TS9	ČOV	2 stĺpová	160	0	-
	Celkom		2770		1452

Platí kritérium, že hospodárne zaťaženie trafostanice je 75 %.

Zo zostaveného prehľadu vidieť, že trafostanica TS 1 na Kostolnej ulici je zaťažená viac než je hospodárnych 75 %. K hospodárnemu zaťaženiu sa blíži TS2 pri poliklinike, ale ostatné trafostanice sú nevyťažené.

Pre overenie vyššie preukázaného stavu vykonáme porovnanie podielového výkonu a podielového zaťaženia DTS:

	Inštal.výkon KVA	skutočné zaťaž. kVA		počet pripoj.bytov	podiel kVA na 1 byt	
		z bytov	z OV		Inštalovaný	skutočný
TS1	400	358	20	242	1,65	1,56
TS2	250	158	20	98	2,45	1,81
TS3	630	355	100	115	5,48	3,95
TS4	160	63		75	2,14	0,84
TS5	2x400	426	50	264	2,88	1,80
TS6	160	75	15	25	5,76	3,60
TS7	160	17		14	11,60	1,21
TS8	100	0		0	-	-
TS9	160	0		0	-	-
Spolu	2770	1452	205	833	3,33	1,98

Porovnanie podielu inštalovaného výkonu s podielom skutočného zaťaženia ukazuje, že trafostanice TS3, TS5, TS6, TS7 majú značné rezervy a umožňujú napájanie výhľadovej zástavby navrhutej v územnom pláne.

Návrh

Napojenie novobudovaných bytov a domov na rozvodnú sieť vykonáme na základe prírastkov záťaže na jednotlivých lokalitách. Prírastky zaťaženia siete počítame vo forme prehľadnej tabuľky podľa ukazovateľov smernice č. 2/82 SEP, ktorá pre plynofikované obce

do 5000 obyvateľov dovoľuje na DTS počítať s podielovým zaťažením vo výške 1,5 kVA.

Lokalita	Zástavba	Zaťaženie kVA na DTS	Návrh napojenia
Rožňavská cesta	27 RD	40,0	Kábelový vývod z TS9
	36 b.j.	54,0	
Čiga	17 RD	25,5	Prípojky z jestv.NN
Pod vodojemom	11 RD	16,5	Predlž.uličného ved.NN
Moldavská cesta	6 RD	9,0	Kábelová odbočka NN z TS4
	Nový kostol	6,0	
	Sídliisko	Soc.centrum	
Zelená ulica	4 RD	6,0	Predlž.uličného vedenia NN
Sociálne byty	3x8=24 b.j.	36	Prípojky z uličného vedenie

Navrhnuté počty rodinných domov a bytov predstavujú malé prírastky zaťaženia na rozvodnú sieť NN v okruhu príslušný DTS. Prírastky zaťaženia rozvody a trafostanice pokryjú z vykázaných rezerv výkonu. Rozvodná sieť bola postupne po častiach rekonštruovaná. Posledná bola vykonaná na Zelenej ulici v r. 2003. Pripravuje sa oprava NN vedenia v dĺžke 420 m v uliciach pod vodojemom, kde sú vodiče malých prierezov, vrátane výmery nevyhovujúcich domových prípojok z holých vodičov na kábelové.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je výbojkovými svietidlami výložníkového typu osadené na spoločných podporných bodoch NN rozvodov, vrátane napájacieho vedenia z vodičov AlFe prierezu 16 mm². Osvetlenie na sídlisku je svietidlami parkového typu na ocelových stĺpoch s napájaním úložnými káblami AYKY 120 mm².

Ovládanie osvetlenia je centrálnym časovým spínačom.

Mechanický aj elektrický stav osvetlenia je dobrý, osvit verejných priestranstiev i kanalizácií je dostatočný, neosvetlených miest v obci niet.

11. Zásobovanie plynom

Turňa nad Bodvou je plynofikovaná od roku 1995. Obec je napojená na VVTL MŠP DN 700 PN 6,3 Mpa prechádzajúci pozdĺž južnej hranice územia. Napojenie je vykonané z obtoku trasového uzáveru krátkou VVTL odbočkou do regulačnej stanice osadenej pri obtoku. Odborné zariadenie i regulačná stanica sú umiestnené pri plynovode a chránené oplotením z drôteného pletiva.

Stálu dodávku plynu zabezpečuje regulačná stanica VVTL/STL s kapacitou 3000 m³/hod. Zásobovacie potrubie DN 160 PN 0,3 Mpa privádza plyn na južný okraj obce na Železničnú ulicu, kde sa rozdeľuje do dvoch vetví DN 110 a ďalej do uličných potrubí DN 90, 63 a 50 mm. Uličné plynovody sú stredotlaké PN 0,3 Mpa z materiálu lineárny polyetylén (LPE). Len plynovod pre radové rodinné domy na Cintorínskej ulici je nízkotlaký regulovaný uličným regulátorom STL/NTL.

Stav miestnej plynovodnej siete ako novej (10 rokov) je dobrý. Prevádzka je neprerušovaná bez výpadkov či väčších porúch. Sieť dodáva do každej lokality v obci plyn v potrebnom množstve a požadovanom tlaku.

Počet odberateľov v kategórii obyvateľstva je 510 a z celkového počtu domácností

833 to značí 61 %-nú plynofikáciu domácností, čo je nízky podiel. V bytoch na sídlisku využívajú na varenie elektrinu, ale vykurovanie a TUV majú z centrálnej kotolne, ktorá je plynofikovaná. Ak teda pripočítame 270 bytov na sídlisku, potom stúpne plynofikácia na 780 bytov t.j. 94 %. V zástavbe rodinných domov ešte 53 domov využíva elektrinu na varenie, alebo vykurovanie aj prípravu teplej úžitkovej vody v kúpeľniach (el.bojlery). Pevné palivo využíva ešte 144 domácností, čo naznačuje potenciálne možnosti nárastu odberateľov plynu.

V občianskej vybavenosti je plynofikovaných 27 objektov obchodov, zariadení a organizácií. Ostatní využívajú ešte elektrinu, čo značí možnosti nárastu odberateľov plynu aj v tejto kategórii.

Doterajšia spotreba plynu v obci

Skupina odberateľov	2002				2003			
	počet odber.	m ³ /hod.	tis.m ³ /rok	priemer m ³ /odber	počet odber.	m ³ /hod.	zis.m ³ /rokl	priemer m ³ /odber
Celková ročná spotr.	497	768	1870		542	820	1881	
VO-centr.kotolňa	2	180	400		2	180	448	
MOP-obč.vybavenosť	27	27	160	5820	30	30	177	5800
MOO-obyvateľstvo	468	560	1310	2820	510	610	1256	2460
z toho v bytoch-varenie	-		-	-	18		14	92
v bytoch+vykurov.	64		125	1850	64		103	1610
v rod.domoch	404		1185	2920	428		1139	2890

Tabuľkový prehľad ukazuje, že celkový objem spotreby plynu v obci stagnuje. Veľkoodber patrí plynovej kotolni na sídlisku a ustálil sa okolo 450 000 m³ ročne. Objekty občianskej vybavenosti sú len z časti plynofikované a odbery stagnujú. Maloodber obyvateľstva ako najväčšieho odberateľa klesá jak v ročnom množstve, tak v priemere na jedného odberateľa. Pokles nastal najmä vplyvom úspornej spotreby v dôsledku zvyšovania cien plynu.

Pri bilancovaní výhľadových potrieb plynu k r. 2021 budeme vychádzať z preukázaných priemerných odberov a z tendencií v chovaní sa odberateľov v reálnych ekonomických podmienkach.

Návrh

Podľa koncepcie územného plánu do roku 2021 pribudnú ďalšie domy a byty a noví odberatelia plynu na týchto lokalitách:

Lokalita	Počet nových odberateľov	Ročná potreba tis.m ³	Návrh napojenia
Rožňavská cesta	18 RD	47	Vybudovanie rozvodov odbočujúcich z uličného plynovodu na Rožňavskej ceste
	3x12=36 b.j.	54	
	2x6=12 b.j.	18	
Pod Čigou	22 RD	60	Prípojky z uličných plynovodov
Pod vodojemom	6 RD	28	Prípojky z uličných plynovodov
Moldavská cesta	7 RD	21	Predĺženie uličného plynovodu na Moldavskej ceste
Sídlisko	Blok 16 b.j.	18	Napojenie na centrálnu kotolňu
	Blok 14 b.j.	28	Prípojka na uličný plynovod
Zelená ulica pri ČOV	4 RD	15	Predĺženie ulič.plynovodu

Sociálne byty	3x8=24 b.j.	60	Prípojky z ulič. plynovodu
Pod kostolom	7 RD		Predĺženie uličného plynovodu
Za parkom	3 RD		Prípojky z blízkeho plynovodu

Návrh potreby plynu

V jednotlivých skupinách odberateľov podľa doterajších a výhľadových tendencií predpokladáme nasledovný vývoj:

V skupine veľkoodber centrálna kotolňa má ustálený odber tepla pre 284 bytov na sídlisku, ich počet neporastie. V občianskej vybavenosti pribudne kostol a sociálne centrum. Počet odberateľov z radov obyvateľstva vzrastie podľa návrhu ÚPN

- o 110 bytov v RD o 190 tis.m³ plynu za rok
- o 100 bytov v BD o 96 tis.m³ plynu za rok

Bilancia výhľadovej potreby plynu

Skupina odberateľov	k roku 2020			
	počet odber.	m ³ /hod.	Potreba tis.m ³ /rok	Priemer m ³ /odber
Celková ročná potreba	971	1175	2515	
VO-centrálna kotolňa	1	180	450	
MOP-občianska vybavenosť	67	70	440	
MOO-obyvateľstvo	903	925	1625	
z toho: v BD varenie	284	45	25	90
v BD varenie a vykurovanie	146	140	230	1650
v RD varenie a vykurovanie	495	740	1370	2800

Podľa bilancie výhľadová potreba plynu vzrastie z doterajších 1.881.000 m³/rok na 2.515.000 m³/rok a maximálne hodinové množstvo vzrastie na 1175 m³/hod. čo regulačná stanica s výkonom 3000 m³/hod. zabezpečí so značnou rezervou.

12. Zásobovanie teplom

Teplu na účely vykurovania, ohrevu vody a varenia sa v Turni nad Bodvou zabezpečuje jednak individuálne a jednak z centrálnej kotolne. Individuálne z lokálnych zdrojov sa teplo zabezpečuje v rodinných domoch. Z centrálnej kotolne sa teplom a teplou úžitkovou vodou zásobujú bytové domy na sídlisku. Podľa posledného sčítania v roku 2001 bolo z celkového počtu 833 obývaných bytov v obci 605 zásobovaných individuálne a 228 spoločne z centrálnej kotolne.

Občianska vybavenosť v obci sa zásobuje teplom individuálne a na sídlisku z centrálnej kotolne.

Vytvorenie tepelnej pohody v bytoch a domoch v mnohom závisí od zdroja tepla, od použitého paliva a najmä na spôsobe vykurovania. Spôsoby vykurovania boli celoštátne zisťované pri poslednom sčítaní obyvateľov domov a bytov v roku 2001. Výsledky sčítania v Turni nad Bodvou boli zverejnené v nasledovnej prehľadnej tabuľke:

Spôsob vykurovania	počet	
	bytov	osôb v bytoch
Ústredné kúrenie diaľkové	228	806
Ústredné kúrenie lokálne	339	1260
na pevné palivo	16	87

na plyn	310	1118
elektrické	8	34
Etážové kúrenie		
na pevné palivo	1	3
na plyn	39	121
ostatné	3	9
Kachle		
na pevné palivo	127	649
elektrické	-	-
plynové	4	12
ostatné	2	18
Iné (P-B, odpad)	90	326
Spolu:	833	3204

Podľa uvedených výsledkov prevažuje ústredné kúrenie lokálne na plyn v 310 bytoch (RD). Druhé bolo ústredné kúrenie diaľkové v 228 bytoch (BD) a v roku 2003 už v 284 bytoch (BD) na sídlisku z centrálnej plynovej kotolne. Prevažuje teda využívanie plynu ako hlavného paliva v rodinných domoch i v centrálnej kotolni.

Po rokoch od plynofikácie ešte stále sa využíva aj elektrina na varenie, vykurovanie i prípravu TÚV, aby sa využili investície do bojlerov a elektro ohrievačov a pecí, vynaložené pred plynofikáciou obce.

Pevné palivo sa využíva ešte v 144 bytoch. Ostatné a iné palivá sa využívajú v 95 bytoch.

V objektoch občianskej vybavenosti sa plyn využíva v 27 obchodoch, zariadeniach a organizáciách. Ostatných 40 odberateľov využíva elektrinu. Od centrálného zdroja sa odpojila ZŠ a využíva ústredné kúrenie lokálne na biomasu. Obvodné zdravotné stredisko miesto pevného paliva už využíva zemný plyn.

Zdroje tepla

V individuálnom zásobovaní teplom sa využívajú prevažne moderné účinné kotle na plyn s výkonmi od 0,1 do 0,3 MW. Centrálna kotolňa má výkon 3,2 MW a zásobuje v súčasnosti teplom a TÚV sídlisko s 28 bytmi, ZŠ slovenskú, ZŠ maďarskú a spoločenský dom.

Vyhodnotenie spotreby tepla

Spotrebiteľia	stav spotreby v r. 2003					
	počet bytov	elektr. tis.kWh	plyn tis.m ³	pevné palivo t	Teplota	
					GJ	GJ/byt
Obyvateľstvo						
CK-kúrenie + TÚV	284		448		13440	46
BD-varenie	266	1246	12	4860	17	
- varenie	18		2		60	3
- varenie + vykurovanie	64		103		3090	48
RD-varenie + vykurovanie	428		1139		34170	80
- el.bojler	650	2300			8270	13
- varenie, vykurovanie	180	2610			9390	52
- varenie + vykurov.	239			478	6700	28
Spolu:		6156	1704		79980	
Občianska vybavenosť						
El.jednot.-malý odber	55	662			2380	43

-dvojtř.-malý odber	22	1102			3970	180
-dvojtř.priam.vykur.	3	121			430	143
-dvojtř.velkoodber	1	456			1640	
Plynofikov.	30		177		5310	177
Spolu:		2341			13730	
Spotřeba tepla v obci celkom:					93710	

Vyhodnotenie v tabuľke ukazuje, že z celkovej spotreby 93710 GJ najväčšie množstvo tepla bolo získané z plynu 51120 GJ potom z elektriny 22160 GJ a z pevných a iných palív 6700 GJ. Špecifické množstvo tepla pripadajúce na 1 byt v BD $46 + 17 = 63$ GJ, čo je vysoký ukazovateľ značne prekračujúci optimálnych 40 GJ/rok. Ukazuje na straty tepla buď v tepelných rozvodoch, alebo v samotných nezateplených bytových domoch.

Priemerný ukazovateľ v RD (rodinných domoch) 80 GJ/dom je oproti optimu 100 – 120 GJ/byt nízky. Obyvatelia šetria plynom v dôsledku jeho zdražovania. Ukazovateľa spotreby tepla v RD zvyšuje o 13 GJ príprava TUV v elektrických bojleroch aj prikurovanie elektrinou. Veľmi nízky je ukazovateľ v domoch a bytoch využívajúcich pevné a iné palivá. Spotřeba 28 GJ/byt zabezpečuje prijateľnú teplotu iba v jednej, alebo dvoch miestnostiach.

V občianskej vybavenosti (v obchodoch, organizáciách) ešte prevažuje elektrické vykurovanie. Plynofikácia postupuje pomaly. V poslednej dobe bolo plynofikované Obvodné zdravotné stredisko. Základná škola spaľuje biomasu.

Návrh

V návrhu výhľadového rozvoja zásobovania teplom vychádzame z ukazovateľov doterajšej úrovne zásobovania teplom a z tendencií úspornosti v spotrebe palív.

Nárast výhľadovej potreby tepla v obci sa stanoví na základe nasledovných predpokladov:

- výstavby 100 bytov v bytových domoch (BD)
- výstavby 110 bytov v rodinných domoch (RD)
- viacpalivového zásobovania teplom v RD
- ďalšej plynofikácie občianskej vybavenosti
-

Výhľadová bilancia potreby tepla v obci

Odberatelia	Počet bytov domov	Palivo				Teplota	
		elektr. tis.kWh	plyn tis.m ³	pevné palivo t	Iné GJ	GJ	GJ/byt
Obyvateľstvo							
BD-kúrenie a TUV z CK	284		450			13500	48
-var.+ vyš.odber.	284	100	30			4500	3
- varenie a vykurovanie	124		210			6300	51
- dl.bojlerý TUV	64	200				720	13
RD-var. a vykurovanie	500		1500			45000	90
- el.bojlerý TUV	400	1330				4800	12
- vykurovanie	120	1560				5600	47
- varenie a vykurov.	100			250		3500	35
Spolu:		4090	2190			83920	
Občianska vybavenosť							
Pekár.prev.organiz.		1100				3970	
El.jednotarif.malý odber	30	360				1300	
El.dvojtarif.priamo	3	120				430	
El.dvojtarif.-veľký odber	1	460				1650	
Plyn	60		360			11000	
Spolu :		2140				18450	

Výhľad potreby tepla ukazuje na zvýšenie potreby tepla v bytoch a najmä v rodinných domoch, kde bilancovaná potreba dosiahne optimálne množstvo tepla a žiadúcu tepelnú pohodu bývania.

13. Telekomunikácie

Turňa nad Bodvou je súčasťou Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry RCSJ Košice. Telefónni účastníci v obci sú pripojení miestnou telefónnou sieťou na miestnu ústredňu Turňa nad Bodvou, ktorá je kapacitne dimenzovaná na zabezpečenie požiadaviek na jednotlivé služby aj pre všetky okolité obce. Telefónna ústredňa je umiestnená v budove miestnej Pošty v prenajatých priestoroch. So zmenou umiestnenia sa nauvažuje.

Miestna telefónna sieť (MTS)

Telefónne rozvody na sídlisku sú vedené úložnými káblami. V ostatnej obci závesnými káblami na drevených stĺpoch pozdĺž miestnych komunikácií. Rozvodnú sieť pokrýva celé územie obce a umožňuje pripojenie účastníckych staníc v každej ulici prípojkami. Pripojovanie je závesnými káblami jednotlivo, alebo viac účastníkov zo stĺpa pomocou združovacieho zariadenia PCH.

Závesné káble na drevených stĺpoch tvoria „pavučinovú sieť“ nad komunikáciami, majú previsy a kazia vzhľad obce. Vo výhľade sa plánuje ich uloženie do zeme. Za tým účelom sú v ÚPN vyhradené koridory na okrajoch komunikácií pod terajšími vedeniami a podpernými bodmi. Diaľkové telekom. Káble prechádzajú pozdĺž štátnej cesty I/50 a do ústredne v obci vstupuje PK odbočkou po vedľajšej ulici, tak ako je zakreslené na výkrese infraštruktúry.

Využívanie služieb telekomunikácií:

Počty podľa sčítania bytov a domov v r. 2001		Výhľad 2021
Trvalé obývané byty	833	947
Telefón v byte	552	947
Mobilný telefón	153	3000
Osobný počítač (OP)	69	1200
OP s internetom	11	350

Vo výhľade počítame so 100 % telefonizáciou bytov teda 947 HTS. Počty vybavenosti ostatných zariadení boli stanovené podľa doterajšieho tempa ich rozvoja.

Rozhlas a televízia

V obci je dobrý príjem rozhlasových staníc jak regionálnych tak celoštátnych i medzinárodných. Na území obce je vybudovaný celoobecný kábelový rozvod televízneho signálu, vnútroštátnych i satelitných TV vysielaní včetně miestneho infokanálu.

Obec využíva aj miestny rozhlas. Rozhlasová ústredňa je umiestnená v Dome kultúry. Vedenie miestneho rozhlasu je vodičmi FeZn na ocelových stĺpoch i stĺpoch elektrického vedenia. Vonkajšie reproduktory sú umiestnené na ocelových stĺpoch, stĺpoch el. vedenia i budovách. Početnosť miestneho rozhlasu je dobrá.

Územie obce je pokryté signálmi mobilných telefónov obidvoch operátorov s vyhovujúcou intenzitou.

Slovenská pošta

Poštové služby zabezpečuje miestny poštový úrad aj pre okolité obce.

14. Životné prostredie

14.1. Ochrana prírody

Severná časť katastrálneho územia obce je súčasťou národného parku Slovenský Kras. Územie Slovenského Krasu bolo vyhlásené za chránenú krajinnú oblasť Ministerstvom kultúry vyhláškou č. 110/73 v roku 1973 a v roku 2002 za národný park Slovenský Kras. Časť katastrálneho územia je v návrhu zahrnuté v sústave Natura 2000 v ktorom sa zachádzajú:

- chránené vtáčie územie Slovenský Kras
- lokality s výskytom viacerých druhov chránených rastlín a živočíchov

Okrem uvedených chránených lokalít je v katastri viacero nevyhlásených prírodných pamiatok – jaskýň a priepastí.

14.2. Verejná a izolačná zeleň

Zeleň v obci je zastúpená viacerými formami. Osobitný druh zelene tvoria vzrastlé stromy v lokalite „Dur“, kde vhodným spôsobom dotvárajú škrapové plochy. Ďalšou významnou lokalitou zelene je historický park a kostolný priestor. Najväčšie plochy zelene tvoria záhrady rodinných domov. Verejnú zeleň tvoria plochy areálu cintorína a základnej školy. Vzhľadom na súčasný stav si

vyžadujú parkové úpravy.

Iným typom zelene je izolačná a ochranná zeleň pozdĺž vodných tokov a komunikácií.

V návrhu územného plánu navrhujeme výsadbu predovšetkým ochrannej zelene z východnej strany sídliska a komunikácii pre zníženie negatívneho dopadu vetra.

14.3. Odpadové hospodárstvo

Obec Turňa nad Bodvou má vypracovaný program odpadového hospodárstva z roku 2002 podľa § 6 zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch, do roku 2005, resp. aktualizovaný podľa neskorších predpisov do roku 2007.

Obec má vypracované všeobecne záväzné zariadenie v ktorom sú upravené podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi v súlade s platným zákonom o odpadoch. V obci je zavedený separovaný zber odpadu. Odvoz odpadu z obce je zabezpečený odbornou organizáciou. Množstvo vyprodukovaného odpadu je cca 571 t, z roku 2000 predpokladané množstvo k cieľovému roku bude cca 800 t, z toho cca 15 t bude nebezpečný odpad.

14.4. Hluk a vibrácie

Obec nie je chránená proti hluku a vibráciám z cestnej a železničnej prevádzky. Zníženiu hlučnosti a vibrácie u cestných ťahov súčasných i navrhovaného, ako i u železničnej trate je možné výsadbou zelených pásov.

15. Riešenie rozvoja obce z hľadísk záujmov civilnej obrany a požiarnej ochrany

V obci ani v jej katastrálnom území nie sú evidované žiadne osobitné zariadenia civilnej obrany, ktoré by podliehali zvláštnemu režimu, alebo by na ne boli kladené osobitné požiadavky, ktoré je potrebné v ÚPD zohľadňovať.

Do návrhu územného plánu je potrebné zapracovať ochranné stavby civilnej ochrany obyvateľstva v zmysle §139 a) ods.10, písm. m) zákona č.237/2000 Z.z. – dopravné a technické vybavenie územia.

Ochranné stavby CO obyvateľstva je potrebné riešiť v súlade s Vyhl. MV SR č. 297/1994 Zb. o stavebno-technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky CO v znení Vyhlášky MV SR č. 349/1998 Z.z. ust. § 2 ods. 4 a vyhl. MV SR č. 202/2002 Z.z..

Požiadavky zákona čí.126/1985 Zb. o požiarnej ochrane stavieb sa z hľadiska nárokov na požiarnu bezpečnosť pri návrhu územného rozvoja obce primerane zohľadňujú.

Obec má požiarnu zbrojnicu, ktorá je z hľadiska možností operatívneho požiarneho zásahu situovaná v centre obce. Navrhujeme v obci dobudovať sieť vonkajších požiarnych hydrantov v zmysle STN 73 08 73 každých 120 m v navrhovaných lokalitách.

16. Návrh plôch a trás verejnoprospešných stavieb

Podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku

v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa územným plánom obce Turňa nad Bodvou určujú ako verejnoprospešné menovite tieto uvedené stavby.

- rýchlostná cesta RZ hranica kraja – Rožňava – Košice (v úseku cez horský priechod Soroška – tunelový variant) s prepojením na diaľnicu D1 a súvisiace súbežné cesty
- zdvojnásobenie a elektrifikácia južného magistrálneho ťahu v úseku (Rimavská Sobota) – Plešivec – Rožňava – Moldava nad Bodvou – Košice
- stavba vysokorýchlostnej trate Bratislava – Zvolen – Košice – hranica s Ukrajinou
- rozvoj existujúcich a výstavba nových hraničných priechodov smerom do Maďarska: Turňa nad Bodvou – Tornanádaska – obnovenie prevádzky
- stavba zdrojového plynovodu súbežne s trasou medzinárodného plynovodu Bratstvo územím okresov Michalovce, Trebišov, Košice-okolie, Rožňava

Stavby technickej infraštruktúry

- | | |
|----|---|
| 1 | - kanalizačné rozvody |
| 2 | - miestne vodovodné rozvody |
| 3 | - STL plynové rozvody |
| 4 | - 0,4 kV kábelové rozvody |
| 5 | - miestne prístupové a obslužné komunikácie |
| 6 | - parkoviská |
| 7 | - verejná, parková zeleň |
| 8 | - ochranná a izolačná zeleň |
| 9 | - rozšírenie cintorína |
| 10 | - rozvody MTS |

17. Stratégia rozvoja obce, postup a etapy výstavby

Návrhom územného plánu sa smerne určilo poradie stavebného využitia navrhovaných lokalít sústredenej výstavby rodinných domov. Rozhodnutie o prednostnej výstavbe niektorej z navrhovaných lokalít, t.j. najmä o prednostnom vybudovaní komunikácií a technickej infraštruktúry v jednej z nich, bude vecou rozhodovania Obecného zastupiteľstva.

Parcely v zastavanom území obce možno stavebne využiť podľa konkrétnych potrieb ich vlastníkov. Zariadenia občianskej vybavenosti komerčného charakteru sa budú realizovať podľa reálneho dopytu a ponuky. Vybudovanie zariadení sociálnej a verejnej rekreačnej vybavenosti závisí najmä od finančných možností obce, resp. od získania finančných prostriedkov z verejných zdrojov alebo grantov neziskových (nevládných) organizácií a medzinárodnej spolupráce.

18. Návrh na vypracovanie podrobnejšej územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov

V intenciách § 12 stavebného zákona a vyhlášky MŽP SR o podrobnejšej úprave a spôsobe spracovania ÚPP a ÚPD je v nadväznosti na územný plán obce sa nepožaduje vypracovať územnoplánovaciu dokumentáciu zóny (ÚPN-Z).